

STICHTING

RADIUS

Dienstverlening
welzijn
ouderen
en mensen
met een
handicap

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2017

Colofon:
Samenstelling: F.A. van Rooij, directeur/bestuurder
G.M.G. Snelder, adjunct-directeur
C.H.A. Wesselius, hoofd financiën
Vormgeving/druk: Secretariaat Stichting Radius
Uitgave: Stichting Radius
Leiden, april 2018

Het Sociaal Jaarverslag wordt separaat uitgebracht en heeft tevens een publicitaire functie.
Mocht u naar aanleiding van dit verslag vragen hebben, dan kunt u zich wenden tot het
Regionaal Bureau, Hooglandse Kerkgracht 32, 2312 HV te Leiden.
Telefoon: 071 707 42 00
Website: www.radiuswelzijn.nl
E-mail: info@radiuswelzijn.nl

VOORWOORD

Dit is het financieel jaarverslag 2017. In dit jaar heeft Radius evenals in 2016 verder ingezet op samenwerking met de relevante welzijns- en zorgorganisaties. Daarnaast is het kader van haar subsidierelatie met de gemeentes Leiden en Oegstgeest substantieel bijgedragen aan gemeentelijke innovaties, zoals BUUV, Welzijn op recept, Buurbook, Thuisafgehaald, oprichting van het Odensehuis, Piëzo etc.

Radius is niet blijven steken in het vraagstuk “zijn er innovatieve manieren te bedenken om met minder middelen, meer gebruik maken van eenvoudigere oplossingen en meer met andere organisaties nieuwe diensten aan te bieden?” Dit is een grote uitdaging, ook voor 2018. Intussen is er veel gebeurd en wij kunnen daarom wederom resultaten laten zien van ons werk, verhalen vertellen over de veranderingen in de samenleving en de impact daarvan op ons werk.

Daarnaast heeft Radius ook in 2017 en 2018 een uitdaging op financieel terrein. Kort samengevat is dat een negatief resultaat uit bedrijfsvoering van € 97.229 in 2017 en een begrotingstekort van bijna 6% voor 2018. Na mutaties op de reserves sluit Radius Leiden 2017 af met een negatief saldo van € 46.323 en Radius Oegstgeest met een negatief saldo van € 3.202.

Radius heeft echter een solide basis is en wil én kan in verband met de bescherming van alle innovaties en ontwikkelingen deze tekorten tijdelijk aanvullen uit haar reserves. Tegelijkertijd ligt in nauwe samenspraak met de Raad van Toezicht, Ondernemingsraad en Raad van Meedenkers de focus op de ontwikkeling van een gezonde structurele begroting voor de komende jaren, zeker vanaf 2020. De strategie van afgelopen en komende twee jaar is dus om niet te rigoureus te snijden in de organisatie alleen om onmiddellijk een sluitende begroting te hebben. Radius wil en kan daar drie jaren voor uittrekken.

Voor de klanten/deelnemers hebben de medewerkers en vrijwilligers van Radius een breed pakket van diensten geleverd en activiteiten uitgevoerd, voornamelijk in Leiden en Oegstgeest, maar ook in de regio: Leiderdorp, Voorschoten, Zoeterwoude, Jacobswoude en een deel van Kaag en Braassem.

In dit financieel jaarverslag 2017 doet Radius summier verslag van haar werkzaamheden en de daarbij horende cijfermatige en financiële verantwoording. Een sociaal jaarverslag (publieksversie) over 2016 én 2017 wordt separaat in deze zelfde tijd uitgebracht.

Mede namens Raad van Toezicht, directie en management dank ik alle medewerkers en vrijwilligers, die met enthousiasme, deskundigheid en inzet hebben bijgedragen aan de waarde die Radius in 2017 had voor de inwoners van de gemeentes.

Drs. F.A. van Rooij, directeur/bestuurder Radius

INHOUD

VOORWOORD	3
INHOUD	4
1. JAARVERSLAG	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Het jaar op hoofdlijnen.....	7
1.3 Het jaar in cijfers	10
1.3.1 Baten en lasten	10
1.3.2 Medewerkers	11
1.4 Een blik naar de toekomst	13
1.5 Verslag van de Raad van Toezicht.....	15
1.6 De organisatie.....	17
1.6.1 De Ondernemingsraad	17
1.6.2 De Raad van Meedenkers	18
1.6.3 Vrijwilligers en actieve burgers	19
1.6.4 Klachtenbehandeling.....	21
2. JAARREKENING	25
2.1 Inleiding	25
2.2 Balans per 31 december 2017	28
2.3 Staat van baten en lasten over 2017	30
2.4 Waarderingsgrondslagen	31
2.4.1 Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva	31
2.4.2 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	32
2.5 Toelichting op de balans	33
2.6 Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen	45
2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten.....	46
2.8 Overige toelichtingen	59
2.8.1 Wet normering topinkomens.....	59
2.8.2 Ondertekening van de jaarrekening	60
3. OVERIGE GEGEVENS	61
3.1 Resultaatbestemming	61
3.2 Voorstel resultaatbestemming 2017	61
3.3 Gebeurtenissen na balansdatum	62
3.4 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant (Charlotte).....	62

BIJLAGEN.....	66
Bijlage 1: Staat van baten en lasten Radius Leiden	66
Bijlage 2: Subsidie gemeente Leiden 2017	67
Bijlage 3: Staat van baten en lasten Radius Oegstgeest	68
Bijlage 4: Subsidie gemeente Oegstgeest 2017.....	69
Bijlage 5: Begroting 2018	70

1. JAARVERSLAG

1.1 Algemeen

Algemene identificatiegegevens

Stichting Radius

Hooglandse Kerkgracht 32

2312 HV Leiden

Telefoonnummer: 071 707 42 00

Website: www.radiuswelzijn.nl

Inschrijving Kamer van Koophandel: 28100647

Naam en missie van de stichting

Stichting Radius is gevestigd te Leiden en heeft haar werkgebied voornamelijk in Leiden en Oegstgeest.

Radius heeft de volgende missie:

“Het scheppen van voorwaarden die ouderen en mensen met een functiebeperking in staat stellen een zelfstandige leefwijze te voeren.”

Radius heeft geen doelstelling om winst te maken.

Samenstelling Raad van Toezicht per 31-12-2017

- Mevrouw I.J. Gehner-Ellenberger	Voorzitter
- Mevrouw W.A.M. Zoetemelk-van der Hulst	Secretaris, personeelszaken, OR,
Raad van Meedenkers, gemeentes,
aanbesteding, bedrijfsleven en markt-
werking
- De heer C. Oudendijk	Financiën/ICT
- De heer H.M. van Dijk	Lid, juridische zaken
- Mevrouw A.S.J. Koks	Lid, AWBZ, WMO
- Mevrouw D.H.C.M. Stolker	Lid, verandermanagement

Raad van Bestuur

- De heer F.A. van Rooij	Directeur/bestuurder

Directie

- De heer F.A. van Rooij	Directeur/bestuurder
- Mevrouw G.M.G. Snelder	Adjunct-directeur
- Mevrouw C.H.A. Wesselijs	Hoofd financiën

1.2 Het jaar op hoofdlijnen

In 2017 was alles interessanter en drukker dan ooit. Het leek wel alsof het hele sociale domein anders moest: beter georganiseerd, dynamischer en zeker ook goedkoper. Alle organisaties doen hun best. En of het lukt beoordelen we met z'n allen, tijdens en achteraf.

Radius is betrokken bij een aantal belangrijke innovaties en staat goed aangeschreven als deskundige organisatie met een hart.

Soms vragen wij ons af het voldoende is: “moeten we niet meer, met de medewerkers (nog) grotere stappen maken?” Maar de voornaamste bevinding is tevredenheid, ondanks een klein gat in de begroting. Zelfs de accountant gaf complimenten over het beleid om de reserves (beperkt) aan te spreken in plaats van paniekvoetbal te spelen in de vorm van snelle bezuinigingen.

We constateren schuivende panelen in de privésector en in het professionele circuit. Een substantieel deel van de inwoners is gaan zien dat iets doen in de samenleving inspirerend is en dat dat hem/haar ook wat brengt: ervaring, contacten, plezier. Dat geldt natuurlijk niet voor de inwoners die dit al deden en waar Radius al mee te maken had: vrijwilligers, soms ook mantelzorgers en vrije actieve inwoners. Deze samenleving kampt echter ook met zorgen, met de gevolgen van bezuinigingen. Deze gevolgen geven de grenzen aan van de extramuralisering van inwoners met bijvoorbeeld psychiatrische aandoeningen of een verstandelijke handicap, maar ook van inwoners die kampen met ouderdom en isolement.

In deze samenleving kijken welzijnsorganisaties en zorgorganisaties steeds meer over elkaars schutting en delen kennis en kunde. Hoewel Radius van oudsher veel presteert op het vlak van verbinding, door oudere inwoners te betrekken bij de samenleving en kwetsbare inwoners te ondersteunen, merkt Radius als organisatie dat ze niet in de luwte kan opereren. Integendeel: bezuinigingen, financiële tegenvallers, strubbelingen in de praktijk van de sociale (wijk)teams en in de borging daarvan zijn maar een paar facetten.

De maatwerkvoorzieningen, zoals de dagopvang, staan bij alle organisaties onder druk. De tariefstelling is in 2017 beter geweest dan in 2016, maar de instroom is al enige jaren gestagneerd. Dit is een algemeen beeld en kan voor een deel te maken hebben met een andere behoefte en een ander verwachtingspatroon van de nieuwe generatie senioren. In het project “De dag in orde” wordt al een ander invulling beoogd. De voorbereidingen voor dit project vonden plaats in 2017 evenals een toekenning uit het budget transformatiegelden.

In de acht (inmiddels zeven) sociale wijkteams in Leiden is het samenwerkingsproces met andere welzijnsorganisaties geconsolideerd, mede dankzij een tijdelijke manager, die eenheid, rust en duidelijkheid in de teams heeft gebracht.

De formele oprichting van de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden heeft in het eerste kwartaal van 2017 plaatsgevonden en dit heeft ook bestuurlijke en organisatorische rust gebracht in de samenwerking. De standaardisering en harmonisering van procedures, een gemeenschappelijke begroting en afrekening en de voortzetting en uitbreiding van innovaties vroegen veel tijd en energie.

In de gemeente Oegstgeest heeft de samenwerking in het sociaal team een goede klanttevredenheid en een grotere naamsbekendheid opgeleverd. Het team is de sociale kaart digitaal aan het perfectioneren en heeft relaties opgebouwd met relevante organisaties zoals de woningcorporatie en de politie. De hoge werkdruk en het zoeken naar grenzen van het takenpakket is een landelijk beeld.

De besprekingen met betrekking tot de Uitvoeringsovereenkomst (UVOK) in Leiden maakten een scheiding van de geesten mee, omdat een deel vorm kreeg in de UVOK-besprekingen van de coöperatie. Dit is voor alle betrokken kernorganisaties een hele uitdaging. Met name de relatie tussen overhead en uitvoering vraagt om een doorwrochte analyse van alle menskracht en andere overheadkosten buiten de sociale wijkteams. Dit proces loopt nog.

De UVOK-besprekingen in Oegstgeest zijn goed verlopen. De bezuinigingsronde van vier jaar is afgerond, er is nu meer duidelijkheid en hoewel Radius de consequenties van de bezuinigingen nog niet helemaal heeft uitgevoerd is er wel rust. Radius kan weer gaan bouwen en energie stoppen in samenwerking. De coalitie tussen Eva, iDOE en Radius heeft in 2017 meer body gekregen en geleid tot een beter imago van de organisaties. De gemeente was zelfs zeer te spreken over deze samenwerking die verder reikt en voortvarender verloopt dan die in de jeugd- en gezinsteam.

Radius heeft wederom met ActiVite als onderaannemer activiteiten uitgevoerd die worden gefinancierd in het kader van maatwerkvoorzieningen zoals dagopvang en thuisadministratie. Tevens is er voor personenalarmering het contract voortgezet met zorgverzekeraar Zorg & Zekerheid. In dit verband zijn begin 2017 de activiteiten van Voorschoten voor Elkaar op het gebied van personenalarmering en de hierbij betrokken vrijwilligers volledig geïntegreerd in de organisatie van Radius.

De financiële situatie van Radius is in 2017 meegevallen ten opzichte van het begrote tekort. Elementen zijn een betere tariefstelling voor de dagopvang, toekenning van innovatiegelden voor het tweede jaar van Welzijn op recept in 2017 en toekenning van deze gelden voor het op te richten Odensehuis, dat begin 2018 geopend zal worden.

Het aanvankelijke begrotingstekort bedroeg bijna € 200.000. Het jaar 2017 sluit uiteindelijk met een negatief resultaat van bijna € 50.000 (na mutaties op de reserves). Door intensief en bewust te sturen op uitgaven is het verwachte tekort verder teruggebracht.

Radius heeft met partner Libertas Leiden stappen gezet tot een intensiever samenwerking. Dit heeft al geresulteerd in de ontwikkeling van het Goede Buur project dat de sociale wijkteams gaat ontlasten en het sociaal domein gaat verbinden. Daarnaast zijn deze twee organisaties begonnen met te onderzoeken of dagopvang en vervoer kunnen worden afgestemd.

Een eerste enquête van de Stichting Werk en Mantelzorg in 2016 heeft goede resultaten én erkenning als “mantelzorgvriendelijke organisatie” opgeleverd. In 2017 zijn met de Ondernemingsraad afspraken gemaakt om de aangegane verplichtingen na te komen en voorbereidingen te treffen voor de borging hiervan. Het doel is dat de geplande tweede enquête in 2018

nog betere resultaten gaat geven dan de vorige keer.

Radius heeft twee steunstichtingen, de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest en de Stichting Vrienden van Radius Leiden, het Cornelis Penseelfonds. Met beide steunfondsen zijn goede afspraken gemaakt over toekenning van gelden in 2017.

Tenslotte is Radius in nauw overleg met de Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad en op onderdelen ook met de Raad van Meedenkers de strategie aan het aanscherpen. Er is een risico-inventarisatie gemaakt, waarbij de eerste besprekingen met bovengenoemde gremia goede aanvullingen en nadere concretisering op hebben geleverd, waardoor het huidige document bestempeld is tot een ontwikkeldocument. In het laatste kwartaal van 2017 is een ontwikkeldocument gemaakt met een speciale bijlage voor de afspraken voor 2018. Dit document moet de basis worden voor een duidelijke communicatie met alle betrokken partijen over de strategische en financiële keuzes van Radius voor de komende jaren. De concrete acties hieruit voor 2018 zullen worden besproken met alle medewerkers.

1.3 Het jaar in cijfers

1.3.1 Baten en lasten

Na mutaties op de reserves resteert over 2017 voor Radius Leiden een negatief resultaat van € 46.323 en voor Radius Oegstgeest een negatief resultaat van € 3.202. In totaal levert dit een negatief resultaat op van € 49.524.

De baten bedroegen € 3.163.749 (inclusief saldo financiële baten en lasten en mutaties uit de reserves). Dit is bijna € 49.000 minder dan de baten in 2016.

De baten zijn als volgt te specificeren (in duizenden euro's):

Baten	2017		2016	
Subsidie gemeente Leiden	1.530	48%	1.493	46%
Subsidie gemeente Oegstgeest	237	7%	259	8%
Bijdragen cliënten	631	20%	668	21%
Overige bijdragen	712	23%	737	23%
Financiële baten	6	0%	9	0%
Mutaties reserves	48	2%	47	1%
Totaal	3.164	100%	3.213	100%

De lasten in 2017 waren bijna € 19.000 lager dan in het voorgaande jaar en kwamen uit op € 3.213.273.

De lasten zijn als volgt te specificeren (in duizenden euro's):

Lasten	2017		2016	
Personeelskosten	1.961	61%	1.900	59%
Huisvestingskosten	362	11%	372	12%
Organisatiekosten	237	7%	230	7%
Activiteitenkosten	622	19%	686	21%
Vrijwilligerskosten	32	1%	44	1%
Mutaties reserves	-		-	
Totaal	3.213	100%	3.232	100%

Zie voor een specificatie van de cijfers per gemeente de bijlages 1 en 3.

1.3.2 Medewerkers

Het personeelsbestand, uitgedrukt in fte's, is op 31 december 2017 ten opzichte van 31 december 2016 gestegen met 1,8 fte.

De gemiddelde personeelsbezetting in fte's, voor alle werknemers met wie een dienstverband is aangegaan, is in 2017 ten opzichte van 2016 met ongeveer 3% gestegen.

Sinds 2008 voert Radius de salarisadministratie uit voor de Stichting Adviesraad WMO (0,83 fte). De medewerker van de Adviesraad is in 2017 in dienst bij Radius. De betrokken werknemer voert feitelijk werkzaamheden uit voor de Adviesraad WMO.

Vanaf 2015 zijn de ouderenadviseurs van Radius werkzaam in de sociale wijkteams in Leiden en het sociaal team in Oegstgeest. Per 31 december 2017 bedraagt deze inzet 4,44 fte in Leiden en 0,99 fte in Oegstgeest.

Ziekteverzuim en ziektevervanging

Het ziekteverzuim onder de medewerkers (exclusief zwangerschapsverlof) bedroeg in 2017 5,4% (inclusief zwangerschapsverlof 6,4%). Dit is een stijging van 0,8% ten opzichte van het vorige jaar; in 2016 was het ziekteverzuim 4,6%. In 2017 waren 10 werknemers langdurig ziek (2016: 4). Voor ziektevervanging is een reserve opgebouwd, die aangewend wordt bij langdurig ziekteverzuim of voor functies, waarbij directe vervanging noodzakelijk is. Het maximaal te reserveren bedrag is € 65.000. Landelijk gezien zijn werknemers in 2017 minder vaak ziek geweest (4,0%). Dit is marginaal hoger dan in het voorgaande jaar. Voor de sector gezondheids- en welzijnszorg ligt het ziektepercentage hoger op 5,3%.

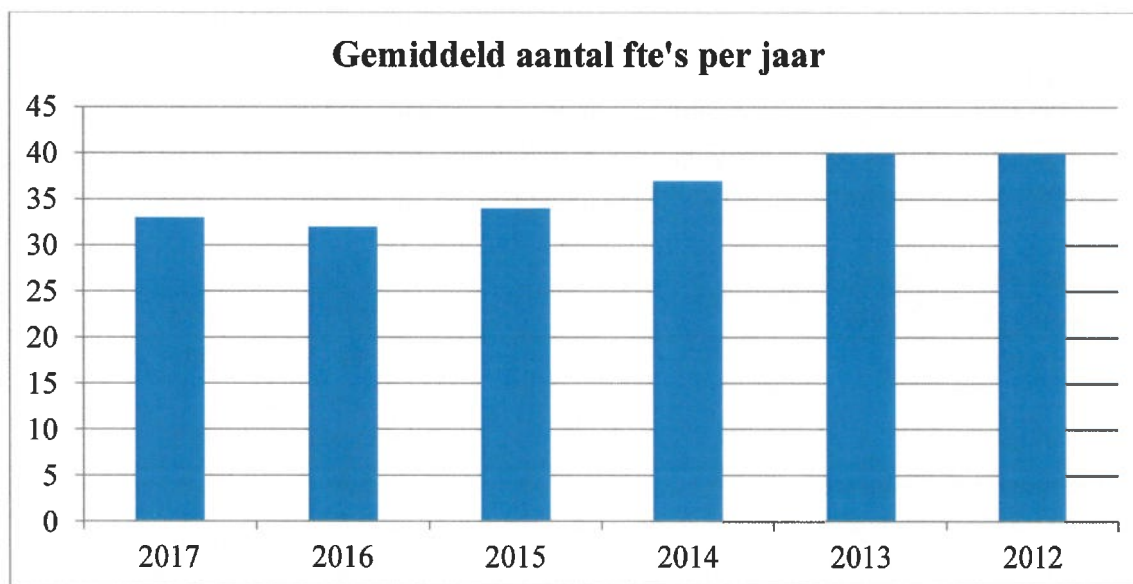
Gemiddelde personeelsbezetting

Personeel exclusief WSW	2017	2016
Fte's over het hele jaar	33	32
Fte's per 31 december	31,5	29,7
waarvan tijdelijke contracten	5,9	4,0
Fte's per 31 december derden	0,8	0,8
Fte's per 31 december Radius Leiden en Oegstgeest	30,7	29,1
Aantal werknemers per 31 december (exclusief oproepkrachten)	52	50
waarvan: vrouwen fulltime	1	0
vrouwen parttime	43	41
mannen fulltime	1	1
mannen parttime	7	8
Oproepkrachten	9	11
Personeel WSW		
Fte's over het hele jaar – de gedeclareerde uren	1,4	1,1
Fte's per 31 december	1,8	1,8
Aantal WSW-werknemers per 31 december	2	2

Het verschil tussen de fte's over het hele jaar en de fte's per 31 december kan worden verklaard door de gewenste flexibele schil in de vorm van overuren en oproepkrachten. De fte's per 31 december worden berekend aan de hand van de vaste uren zoals vastgelegd in de arbeidsovereenkomsten. De fte's over het hele jaar betreffen de daadwerkelijke inzet gedurende het jaar, dus inclusief oproepkrachten (bijvoorbeeld bij ziektevervangings) en overuren.

In onderstaand overzicht vindt u het aantal personeelsleden, dat gemiddeld in het betreffende jaar bij Radius in dienst was, het aantal werknemers op 31 december en het percentage werkgeverslasten ten opzichte van de personeelskosten.

	2017	2016	2015	2014	2013
Gemiddeld aantal fte's per jaar	33	32	34	37	40
Vaste medewerkers per 31 december	52	50	50	53	56
Percentage werkgeverslasten ten opzichte van de salarissen	24%	25%	24%	24%	23%

1.4 Een blik naar de toekomst

De toekomst in het sociaal domein is onverminderd ongewis. Allereerst zijn daar de gemeenteraadsverkiezingen die van invloed kunnen zijn op de financiering van het sociaal domein, te weten de WMO-voorzieningen en de door nieuwe colleges gewenste en noodzakelijke innovaties.

De opdracht aan de welzijnssector wordt steeds meer die om zorg uit te stellen en waar mogelijk te voorkomen. Welzijn neemt deze opdracht natuurlijk aan, ofschoon niemand weet in welke mate.

Radius gaat zich in 2018 en volgende jaren nog intensiever met haar specialisme ouderen profileren. De voorbereidingen voor een Odensehuis, schakel tussen de Alzheimercafé's en de centra voor dementie laten zien dat welzijn vanuit Radius een trekker kan zijn in het ontwikkelen van (goedkopere) algemene voorzieningen in de keten van dementie.

We willen prioriteren, en we willen daar snel mee aan de slag. En hoewel in samenspraak met alle betrokken partijen steeds duidelijker wordt welke stappen Radius moet nemen – zoals meer ondersteunen dan coördineren en meer de wijk in dan locaties draaiend houden – blijft het moeilijk om keuzes te maken en bestaande diensten af te bouwen. Altijd doet dat pijn, altijd willen wij klanten en deelnemers verder helpen, dus die opdracht ligt nog levensgroot voor ons.

Samen met de medewerkers willen we ingaan op de vraag: “wat zijn de kaders, waar zijn we van en waar zijn we niet van?” Intussen zijn de medewerkers bezig met het ontwikkelen van andere competenties. Wijkmedewerkers trekken er op uit. De eigen locaties voor de eigen klanten zijn niet meer het enige vertrekpunt. Samen met andere organisaties, zoals de sociale (wijk)teams en coalities, wordt “het voorliggende veld” meer in kaart gebracht. Dit leidt tot meer verbinding met zorg, zoals met huisartsen en tot meer ondersteunen en faciliteren van vrijwillige initiatieven.

Financieel is Radius in een overzichtelijk begrotingstekort beland. Het lukt Radius met vereende krachten telkens weer het begrote tekort terug te brengen tot meer dan de helft van wat is begroot.

Radius kan zich echter zoals gezegd een aantal magere jaren permitteren en heeft ervoor gekozen geleidelijk aan te bezuinigen. Intussen wordt gewerkt aan een analyse van structurele en incidentele tekorten, zodat we zo beleidsmatig kunnen toewerken naar een gezonde begroting.

In de loop van 2017 is door de directie, de teamleiders, Ondernemingsraad en Raad van Toezicht tijd en energie gestopt in het ontwikkelen van een stevigere strategie van Radius op korte en middellange termijn. Deze discussie is aangescherpt door een concrete betrokkenheid van de Raad van Toezicht, mede middels een extern ondersteunde zelfevaluatie die begin 2018 heeft plaatsgevonden. Hierdoor wordt het bestuur en de directie ondersteund in haar strategische stappen. Dit zal zijn beslag krijgen in de eerste helft van 2018, hoewel het hele traject, inclusief het toewerken naar een gezonde begroting, meerdere jaren zal gaan beslaan. Het hele strategische en financiële traject moet eind 2019 afgerond zijn.

Als bijlage 5 bij dit verslag is de begroting voor 2018 opgenomen. De algemene reserve van Radius Leiden, het vrij besteedbare vermogen, bedraagt per 31 december 2017 € 4.004. Dit bedrag is gereserveerd voor toekomstige nadelige exploitatieverschillen. Daarnaast is er per 31 december 2017 nog een reorganisatiereserve van € 210.000. Het saldo van de algemene reserve van Radius Oegstgeest bedraagt, na boeking van het resultaat over 2017, per 31 december 2017 € 409.

Voor de niet direct benodigde liquide middelen maakt Radius geen gebruik van beleggingsactiviteiten. Ruim 80% van de liquide middelen is vastgezet op deposito-/renterekeningen. Uitgangspunt is, dat Radius geen (hoog) risico wil lopen ten aanzien van het uitzetten en beheren van liquide middelen. Overigens is de rente op de depositorekeningen op dit moment dusdanig laag dat het rendement hiervan vrijwel nihil is.

Radius heeft van oudsher goed ontwikkelde competenties op het vlak van verbinden, stimuleren en ondersteunen. Door het grote aantal vrijwilligers wordt een scala van producten en diensten aangeboden, die goedkoop maar waardevol zijn voor een complexe samenleving. In deze samenleving blijven grote groepen kwetsbare burgers thuis wonen, zoeken veel actieve burgers naar een zinvolle participatie in de samenleving en is de sociale kaart nog steeds onvoldoende bekend met en alert op waar het misgaat. En hoewel de sociale media steeds meer ingezet worden om kwetsbare en actieve burgers met elkaar te verbinden, kan Radius als vertrouwde lokale organisatie een paraplu zijn voor digitaal kwetsbaren.

Wat Radius betreft zijn en blijven onze diensten harder nodig dan ooit!

1.5 Verslag van de Raad van Toezicht

Taak en werkwijze

De Raad van Toezicht van Radius houdt toezicht op het bestuur en op de algemene gang van zaken. Hij staat tevens de directie met raad terzijde. De Raad is daarnaast werkgever van de bestuurder. De wijze waarop de Raad van Toezicht opereert geschiedt conform de “Governancecode Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening” van Sociaal Werk Nederland.

Portefeuilles

De Raad van Toezicht bestond eind 2017 uit zes leden die belast zijn met de volgende portefeuilles:

1. voorzitter (tevens voorzitter van het Ouderenberaad Zuid-Holland Noord);
2. financiën en ICT;
3. juridische zaken;
4. AWBZ en WMO en het sociale domein;
5. personeelszaken en gemeentes;
6. verander- en innovatiemanagement (dit betreft een nieuwe portefeuille die eind 2016 is ingevuld).

De heer G. Gort, sinds vele jaren lid van de Raad van Toezicht, heeft zich bereid verklaard enige maanden langer dan zijn termijn te blijven, onder andere in verband met de oprichting van de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden en de zoektocht naar een nieuwe jurist. In het najaar van 2017 heeft de wisseling plaatsgevonden. Wij zijn hem veel dank verschuldigd voor het vele goede werk dat hij voor Radius verricht heeft.

Vormgeving van het toezicht

De Raad vergaderde in 2017 zeven keer. De agenda werd in 2017 in grote mate bepaald door de ontwikkelingen rond de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden en de tekorten op de begroting. De directie heeft de Raad van Toezicht voorgesteld de reserves van Radius te gebruiken om deze tekorten aan te vullen en zodoende meer tijd te nemen om toe te werken naar een structurele sluitende begroting. Hierdoor kunnen alle lopende innovaties voortgang vinden en kan in rust besloten worden welke maatregelen genomen dienen te worden.

Regelmatig staan interne en externe ontwikkelingen op de agenda en wordt gesproken over strategische beleidsopties. Tussentijds wordt de raad door de bestuurder via e-mail geïnformeerd over lopende zaken en spoedeisende ontwikkelingen.

De voorzitter overlegt regelmatig met de directeur/bestuurder over de gang van zaken, ter voorbereiding van de agenda van de raad en ten behoeve van ondersteuning van de bestuurder.

Het jaar 2017

In 2017 zijn naast de gebruikelijke planning- en control cyclus en de gevolgen van de veranderingen in het sociale domein meer specifiek de volgende zaken aan de orde geweest:

- het functioneren van de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden;

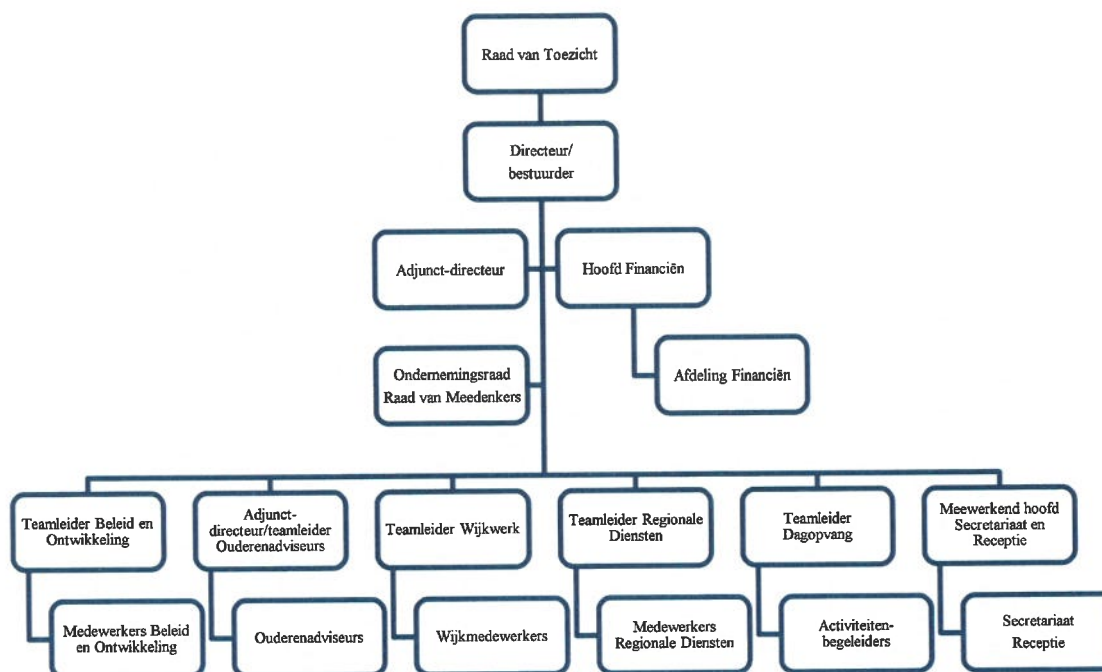
- de uitdagingen op financieel terrein zoals zichtbaar in de realisatie van 2017 en de begroting van 2018;
- samenwerking in het sociaal domein;
- inventarisatie klachten 2016 (ook voor de Regionale Klachtencommissie);
- aandacht voor de subsidierelatie met de gemeentes Leiden en Oegstgeest;
- aandacht voor de status en positie en het huishoudelijk reglement van de Raad van Meedenkers;
- overdracht van werkzaamheden van de portefeuillehouder juridische zaken en werving van een nieuw lid met de portefeuille financiën en ICT;
- voorbereidingen van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht met het oog op de uitdagingen waarvoor de Raad van Toezicht zich gesteld ziet;
- uitwerking van een meerjarenplan.

Het jaar 2018 en verder

De Raad van Toezicht wordt door de directie geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en beoordeelt – mede op basis van eigen expertise – in hoeverre de strategie van Radius garant kan staan voor een goede positionering en een gezonde bedrijfsvoering voor nu en de langere termijn. In verband met alle externe onzekerheden en de financiële uitdagingen van Radius zal meer tijd vrijgemaakt worden om de directie te ondersteunen in de strategische keuzes en de voorbereidingen van een gezonde meerjarenbegroting. De beoordeling van de bestuurder staat gepland evenals de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht met externe ondersteuning. Het sociaal domein is nog steeds in beweging. Vanwege de subsidierelatie met de gemeentes Leiden en Oegstgeest zijn de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 en de vorming van nieuwe collegeprogramma's belangrijk voor het toekomstperspectief van Radius. Belangrijk is dat Radius als organisatie met oog voor kwaliteit en innovatie in 2018 en volgende jaren haar unieke bijdrage aan het welzijn en welbevinden van de (oudere) inwoners van Leiden en Oegstgeest kan blijven leveren.

1.6 De organisatie

Eind december 2017 kende Radius de volgende organisatiestructuur.

1.6.1 De Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad van Radius vervult een belangrijke en noodzakelijke schakel in de besluitvormingsketen van Radius. Zij vertegenwoordigt de medewerkers en hun positie en ziet toe op het door de directie gevoerde sociaal beleid.

In het kader van een goede en tijdsbestedende communicatie over alle ontwikkelingen schuift de directeur/bestuurder naast het tweemaandelijks overleg tussen de Ondernemingsraad en de directeur/bestuurder maandelijks een kwartier aan bij het interne overleg van de Ondernemingsraad. Daarnaast vindt halfjaarlijks een overleg plaats tussen Ondernemingsraad, directie en hoofd financiën/controller over organisatie-brede onderwerpen, de financiële situatie van Radius en over de strategische keuzes die impliciet en expliciet worden gemaakt.

De Ondernemingsraad heeft in 2017 een aantal keren initiatief genomen om de gang van zaken binnen Radius te verbeteren. Zo is ze met een voorstel gekomen om het beleid inzake ziekteverzuim te actualiseren – dit zal begin 2018 zijn beslag krijgen – en heeft ze de directie verzocht voorbereidingen te treffen voor het aanstellen van een preventiesecretaris. Daarnaast heeft de Ondernemingsraad vanuit haar positie regelmatig zaken ter sprake gebracht die de belangen van de medewerkers behartigen zoals rond het sluiten of verbouwen van locaties, de erkenning van werk en mantelzorg, het houden van functioneringsgesprekken (of de nalatigheid hierin) en de gang van zaken rond de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden.

De Ondernemingsraad verzorgt wanneer gewenst (gemiddeld twee maal per jaar) een informatiebulletin voor alle medewerkers.

Daarnaast zijn de volgende onderwerpen in het overleg met de directeur/bestuurder aan de orde geweest:

- informatie en advies over en instemming met bezuinigingsplannen;
- betrokkenheid bij het opstellen van het jaarplan 2017;
- transformatie van het budget voor part-up uren naar een budget voor werkdrukmiddelen;
- signalen vanuit de professionals in de uitvoering over de werkdruk, het beleid om dit goed in kaart te brengen en de noodzaak van meer aandacht voor strategische keuzes binnen Radius en het scherper formuleren waar Radius van is en waar ze niet van is. Dit proces krijgt naar de mening van de Ondernemingsraad nog onvoldoende aandacht.
- implementatie van het individueel keuzebudget;
- implementatie van het individueel loopbaanbudget;
- eerste bespreking van de risico-inventarisatie en suggesties ter verbetering.

Samenstelling Ondernemingsraad in 2017

- Mevrouw J.C. Wolffenbuttel-Bearne	Voorzitter
- Mevrouw A.J.M. Driessen	Vice-voorzitter
- Mevrouw K. Lares	Secretaris
- Mevrouw M. Heemskerk-de Haas	Tweede secretaris
- Mevrouw R.S. Klapwijk	Lid

1.6.2 De Raad van Meedenkers

De Raad van Meedenkers ziet vanuit het perspectief van de klant/deelnemer toe op de gang van zaken bij Radius. In de besprekingen is er tegelijkertijd oog en aandacht voor de hele organisatie. 2017 was het vijfde jaar waarin de Raad van Meedenkers in haar nieuwe opzet functioneerde. Deze raad bestaat uit klanten/deelnemers van de activiteiten van Radius en daarnaast uit betrokken onafhankelijke burgers en inwoners uit Leiden en Oegstgeest, zoals vrijwilligers, mantelzorgers en een freelancer.

De Raad van Meedenkers fungeert als cliëntenraad van Radius, zoals in de subsidieverordeningen van de gemeentes Leiden en Oegstgeest wordt bedoeld.

De Raad van Meedenkers heeft in 2017 middels een commissie aandacht besteed aan de positionering van de raad en daar is een nieuw huishoudelijk reglement uit voortgekomen. Dit is in een eerste versie voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Leden van beide raden en de directeur/bestuurder hebben vervolgens een en ander op één lijn gebracht. Dit proces wordt begin 2018 afgerond.

Ook is besloten, dat beide raden intensiever met elkaar van gedachten gaan wisselen.

In 2017 zijn de volgende onderwerpen door de Raad van Meedenkers behandeld:

- algemene informatie over ontwikkelingen;
- informatie over de financiële situatie van Radius en toelichting op de halfjaarcijfers;
- de inventarisatie klachtenregistratie 2016;

- het jaarlijks overleg met het nieuwe lid van de Raad van Toezicht dat contact onderhoudt met de Raad van Meedenkers;
- bezoek aan professionals van Radius met betrekking tot specifieke onderwerpen als Piëzo;
- bespreking van de eerste versie van de risico-inventarisatie;
- besprekingen en positionering van de formele positie van de Raad van Meedenkers, mede middels een beleidsnotitie en een huishoudelijk reglement;
- besprekingen over de communicatie met klanten door de Raad van Meedenkers.

De raad komt zesmaal per jaar bijeen en fungeert als adviesorgaan van de directeur/bestuurder.

Mevrouw J. Knol-Krijger heeft in 2017 afscheid genomen van de raad vanwege verhuizing naar een andere provincie.

Mevrouw S. Sambou heeft in 2017 afscheid genomen van de raad vanwege het vinden van een betrekking.

Samenstelling Raad van Meedenkers per 31-12-2017

- De heer M.J.M. Rijk
- De heer A. van den Bos
- Mevrouw N. van der Hoorn
- Mevrouw E. Jense
- Mevrouw L. Zwart
- De heer R. Haynes
- Mevrouw I. Kroon-Gründemann
- Mevrouw M. van Limburg-Kieft

Er zijn twee vacatures waarvan het de bedoeling is dat deze in de loop van 2018 via een externe advertentie worden ingevuld. De gebruikelijke coöptatie heeft onvoldoende gegadigden opgeleverd.

1.6.3 Vrijwilligers en actieve burgers

Op het gebied van vrijwilligers en actieve burgers is er ook in 2017 weer veel gebeurd. Het gemeentebestuur in zowel Leiden als Oegstgeest streeft een duidelijke betrokkenheid van wijkbewoners na bij het verbeteren van wijken en buurten in hun gemeentes. Dit als uitvoering van o.a. de participatiewet en de WMO.

In samenwerking met veel andere organisaties heeft Radius ook in 2017 hier mede inhoud aan gegeven door betrokken te zijn bij:

- Piëzo methodiek verder implementeren: het registratiesysteem PM-Sys is aangekocht en grotendeels ingevoerd als ondersteunende methode om vrijwilligers te registreren en desgewenst te begeleiden naar volgende stappen. Hierin werken we samenwerking met andere organisaties;
- samenwerking met iDoe en Eva rondom aanbod cursussen voor vrijwilligers en de dag van de mantelzorg;

- samenwerking met de Hogeschool Leiden, Eva, Ouderenberaad, Transmuralis, ActiVite en de GGD rondom het project “Niet Plus”;
- het beleggen van vrijwilligersbijeenkomsten per wijk om ontwikkelingen te delen;
- BUUV: digitale ontmoetingsplek voor vragende en aanbiedende burgers en het BUUV-bureau als vraagbaak voor burgers met betrekking tot BUUV;
- mede organiseren van Leiden voor Gevorderden;
- het (desgewenst) ondersteunen en verbinden van burgerinitiatieven;
- de Zilveren Krachtcentrale : verbinden van ouderen met initiatieven voor de samenleving;
- VERDER: scholing van en door vrijwilligers;
- de vele vrijwilligerswerkzaamheden bij Radius.

Wat dit laatste betreft zijn we blij nog steeds te kunnen rekenen op een grote groep vrijwilligers voor de voortgang van de vele diensten van Radius. We zien dat ook de inhoud van het vrijwilligerswerk steeds meer verandert. Vrijwilligers worden geacht zelfstandiger te zijn, de eigen kracht, de individuele mogelijkheden en de eigen persoonlijke wensen en ontwikkelingen worden meer benut. Dit betekent een andere omgang met vrijwilligers maar ook nieuwe afspraken over verantwoordelijkheden en welke ondersteuning en begeleiding voor vrijwilligers bij Radius mogelijk is. Radius is in 2017 met deze beweging doorgegaan. We zijn aan de slag gegaan met het ondersteunende registratiesysteem van Piëzo, PM-Sys, om hiermee in de toekomst de vrijwilligers en de activiteiten te monitoren.

Om de vrijwilligers bij al deze ontwikkelingen mee te nemen, is er in 2017 in iedere wijk een bijeenkomst georganiseerd.

Drie à vier keer per jaar wordt er voor alle vrijwilligers van Radius een digitale “nieuwsflash” verspreid met informatie over cursussen, ontwikkelingen in de stad, bijeenkomsten e.d..

Vrijwilligerswerk zal daarbij meer aangeboden worden als onderdeel van een participatietraject. Daarnaast draagt het doen van vrijwilligerswerk bij aan het landelijk beleid tot “wederkerigheid”: mensen die ontvangen van de samenleving, kunnen zich mogelijk ook inzetten voor de samenleving. Vrijwilligerswerk of actief burgerschap is belangrijk voor veel mensen om iets van betekenis te kunnen doen en een zinvol bestaan te leiden.

In 2017 zijn er in Leiden en Oegstgeest in totaal 708 vrijwilligers actief geweest. Dit is vergelijkbaar met de voorgaande jaren.

Aantal vrijwilligers	2017	2016	2015
Oegstgeest	149	160	160
Leiden	559	535	599
Totaal	708	694	759

In 2017 zijn er in Leiden en Oegstgeest ongeveer evenveel nieuwe vrijwilligers bijgekomen als er zijn gestopt. Dit aantal ligt rond de 60.

Begeleiding en ondersteuning

Vrijwilligers worden in hun werkzaamheden veelal ondersteund en begeleid door beroepskrachten maar ook steeds meer door ervaren vrijwilligers. De vorm en intensiteit zijn afhankelijk van het soort werkzaamheden dat zij verrichten. De betrokkenheid van vrijwilligers is in Leiden vooral georganiseerd rond de locaties en diensten, bijvoorbeeld bij de verschillende “ontmoetings-clubs” in de wijken, de dienst Computer en Handicap en de computercafé 's.

Opgemerkt wordt dat, wanneer passende kaders, verbanden, waardering, begeleiding en mogelijkheden gecreëerd worden, veel mensen bereid zijn iets voor een ander te doen. Het vrijwilligerswerk bij Radius is voor velen, inclusief voor ouderen, een vorm van maatschappelijke participatie.

Stedelijk werkt Radius mee aan de totstandkoming van een stedelijke voorlichting over vrijwilligerswerk voor inwoners met het pensioen in zicht “Leiden voor Gevorderden”, de Informatiekaart Verder en is Radius een van de organisatoren van de Leidse Vrijwilligers Academie/Vrijwilligerscafé.

1.6.4 Klachtenbehandeling

De regionale klachtencommissie is werkzaam voor Radius en de zusterorganisaties Pluspunt (Leiderdorp), SWOV/Voor elkaar (Voorschoten), Lisse (SWOL) en Kaag en Braassem (De Spil). Daarnaast komt de commissie op verzoek bijeen, in het geval van een externe klacht. De commissie heeft voor de organisaties de betekenis, dat zowel procedureel als praktisch, zorgvuldiger wordt omgegaan met de interne klachtenafhandeling. Het draagt daarmee bij aan verdere bewustwording en professionalisering.

Alle ontvangen klachten zijn intern naar tevredenheid opgelost door de betreffende afdeling. Op de volgende pagina wordt een overzicht gegeven van deze klachten en hoe ze zijn afgehandeld.

Het aantal klachten is ongeveer hetzelfde gebleven als voorgaande jaren. Het totaal aantal personen dat geklaagd heeft is echter behoorlijk hoger in vergelijking tot voorgaande jaren. Dit wordt veroorzaakt doordat de deelnemers van 3 gymgroepen namens (een deel van) de groep een klacht hebben ingediend. Deze klachten gingen over een vieze gymlocatie, een locatie op de 1^e verdieping zonder veilige lift of trap en een misverstand over het al dan niet aanblijven van een docent en het tijdstip van de les.

Maar al met al gaat het om een bijzonder klein aantal klachten gezien alle activiteiten en de duizenden klanten en deelnemers waar Radius wekelijks mee te maken heeft.

Overzicht van het soort klachten, het aantal klachten en het aantal klagers in 2017 in Leiden en Oegstgeest

Rubriek	Inhoud klacht	Aantal klachten	Aantal personen	Manier van afhandeling
1. Producten	<i>Vrijwilligersactiviteiten</i> 1.1 Deelnemer schilderclub heeft last van de gebruikte verf/chemicaliën	1	1	Gesprekken en mails
	<i>Sociale wijkteams</i> 1.2 Niet bereikbaar zijn van de sociaal werkers/ouderenadviseurs (op zondag) en onvoldoende bekendheid en info over het sociaal wijkteam	1	1	Telefonisch
	<i>Personenalarmering</i> 1.3 De alarmopvolging van zorginstelling was niet correct	1	1	Telefonisch en mail
	<i>Beweegactiviteiten</i> 1.4 Onvrede over een gymnastieklocatie vanwege de ligging op de 1 ^e verdieping met gevaarlijke trap en zonder fatsoenlijke lift	1	4	Mail, gesprek en brief
	1.5 Onvrede over de hygiëne van een sportzaal: vies en vuil	1	Hele groep (± 10 deelnemers)	Bezoek, gesprek en mail
	1.6 Bezwaar over verplaatsen locatie en tijdstip van een beweegactiviteit	1	Kleine groep (± 7 deelnemers)	Telefonisch en mail
	1.7 Misverstand en onvrede over aanleiding en reden stoppen beweegdocent	1	Grote groep (± 24 deelnemers)	Brieven, mails, telefoontjes en bijeenkomst met de hele groep
	Totaal 2017	7	± 48	
	Totaal 2016	2	2	
	Totaal 2015	8	± 16	

Rubriek	Inhoud klacht	Aantal klachten	Aantal personen	Manier van afhandeling
2. Bejegening en communicatie	<i>BUUV-bureau</i> 2.1 Overtreden privacy door het doorgeven van persoonsgegevens van deelnemer BUUV aan journalist	1	1	Gesprek
	Totaal 2017	1	1	
	Totaal 2016	2	2	
	Totaal 2015	3	3	
3. Administratie en financiën	<i>Ontvangen rekening</i> 3.1 Klant niet eens met rekening voor Handicap en Computer	1	1	Telefonisch
	Totaal 2017	1	1	
	Totaal 2016	3	3	
	Totaal 2015	2	2	
Totaal	2017	9	± 50	
	2016	7	7	
	2015	13	± 21	

2. JAARREKENING

2.1 Inleiding

Op de volgende pagina's van dit verslag vindt u de balans per 31 december 2017 en de resultatenrekening 2017. In de resultatenrekening zijn de baten en lasten van Radius Leiden en Radius Oegstgeest in één overzicht opgenomen. In de toelichting op het financieel verslag zijn voor de reserves en voorzieningen voor Radius Leiden en Radius Oegstgeest afzonderlijke posten toegelicht. Als bijlage bij de staat van baten en lasten vindt u afzonderlijke overzichten van de baten en lasten voor de werkzaamheden die in beide gemeentes hebben plaatsgevonden.

Het boekjaar 2017 is afgesloten met een negatief resultaat (na mutaties op de reserves) van € 49.524.

Radius Leiden heeft in 2017 een negatief resultaat van € 46.323. Voor Radius Oegstgeest is het resultaat € 3.202 negatief. Vooruitlopend op de vaststelling van de subsidie en de goedkeuring van beide gemeentes, zijn deze resultaten ten laste gebracht van de Algemene reserve Leiden en de Algemene reserve Oegstgeest.

Eind 2016 bedroeg deze reserve voor Radius Leiden € 50.327 en voor Radius Oegstgeest € 3.611. Daarnaast bedroeg de Algemene reserve Overige instanties en activiteiten € 164.221.

In eerste instantie was er voor 2017, na mutaties op de reserves, een negatief resultaat begroot van € 199.105. Hierbij was rekening gehouden met bijna € 3.149.000 baten en ruim € 3.464.000 met daarbij een onttrekking aan de bestemmingsreserves van € 109.000.

Uiteindelijk zijn de baten € 39.000 lager dan begroot. Voornamelijk de bijdragen van cliënten blijven achter bij de verwachting, vooral voor de eettafels/ontmoetingskringen en de consumpties.

De financiering van de dagopvang en het bijbehorende vervoer blijft ook in 2017 een punt van zorg en aandacht. Vanaf 2015 valt dit onder de WMO en worden de declaraties ingediend bij en betaald door het Servicepunt71. Zij doet dit niet alleen voor de gemeente Leiden, maar ook voor Oegstgeest, Leiderdorp en Zoeterwoude.

Door alle uitvoerende organisaties is zorg uitgesproken over de tariefstelling. Dit heeft geleid tot het voornemen om in 2018 een uitgebreid kostprijsonderzoek te doen onder de aanbieders. Voor Radius blijft gelden dat de groepen niet groot genoeg zijn om kostendekkend te kunnen draaien. Er komen wel regelmatig nieuwe deelnemers bij, maar deze vullen eigenlijk de plaatsen op van deelnemers die zijn afgevallen door overlijden of opname in een verpleeghuis. Ook zien we dat de deelnemers pas later geïndiceerd worden voor dagopvang en dus intensievere zorg nodig hebben en hierdoor ook korter deelnemen. Hierdoor zagen we de afgelopen jaren het aantal deelnemers langzaam maar zeker dalen. In 2017 lijkt er een trendbreuk op te treden en stijgt het aantal deelnemers weer heel voorzichtig. In 2017 zijn eerste verkennende stappen gezet voor een mogelijke samenwerking met Libertas Leiden op dit gebied. Daarnaast wordt geïnterviewd welke behoefte er nog is aan dergelijke opvang en wat mogelijke alternatieven zijn.

De overheveling van de AWBZ naar de WMO heeft ook aanzienlijke gevolgen gehad voor de administratieve lasten. De medewerkers van zowel ActiVite als Radius hebben veel tijd moeten steken in het op orde krijgen van de administratieve gegevens van de cliënten en de daarbij behorende codes. Vanaf 2015 wordt subsidie verstrekt als een cliënt in een bepaalde periode een indicatie heeft voor een bepaalde voorziening en hier ook gebruik van maakt. De declaraties geschieden per gemeente, waarbij iedere gemeente eigen regels en administratieve voorschriften hanteert.

De kosten zijn in totaal bijna € 251.000 lager dan begroot.

Bijna de helft hiervan (€ 122.000) komt voor rekening van de personeelskosten. Dit komt vooral door lagere kosten voor het Individueel Keuzebudget en het Loopbaanbudget (samen € 40.000). In de begroting wordt gerekend met de maximale kosten bij volledige uitbetaling van het budget, maar deze kosten worden lager op het moment dat er (in de praktijk) ook extra verlof van wordt aangekocht. De kosten voor sociale lasten zijn € 33.000 minder (in de begroting was gerekend met hogere percentages) en er zijn minder kosten gemaakt voor deskundigheidsbevordering (€ 14.000). Daarnaast is in 2017 extra aandacht besteed aan het reduceren van de uitstaande verlofuren, hetgeen geleid heeft tot een daling van de reservering met € 16.000. Dit blijft ook in 2018 een punt van aandacht.

De huisvestingskosten zijn bijna € 18.000 lager dan begroot. Dit komt voornamelijk door lagere kosten voor huur (onder andere doordat de locatie Rondedans al in november definitief is gesloten) en doordat er minder kosten zijn gemaakt voor de inhuur van extern huishoudelijk personeel.

Ook voor de overige kostensoorten is steeds gekeken naar de noodzakelijkheid van de kosten en mogelijke alternatieven. Dit heeft onder andere geleid tot € 16.000 minder bureaunkosten, € 32.000 minder algemene organisatiekosten, € 39.000 minder specifieke kosten en € 35.000 minder kosten voor de inkoop van maaltijden. Dit correspondeert met de eerder genoemde verminderde baten voor de eettafels, ontmoetingskringen en consumpties.

Hier tegenover staat een kostenstijging bij de specifieke kosten investeringen in verband met de volledige afschrijving van de Dorpsbus voor Oegstgeest.

Net als in voorgaande jaren heeft Radius voor 2017 een uitvoeringsovereenkomst (UVOK) met de gemeente Leiden afgesloten. Dit jaar is de UVOK in twee delen gesplitst, met een afzonderlijke UVOK voor de fte's die worden ingezet in de sociale wijkteams in Leiden. De gemeente Leiden heeft in haar beleidsplan een aantal doelen geformuleerd, zoals het inzetten op preventie om zwaardere ondersteuning en zorg te beperken, het stimuleren van sociale binding en participatie, maar zonder hierbij maatwerk en kwaliteit uit het oog te verliezen. In de overeenkomst is per speerpunt en activiteit/product aangegeven hoe groot het subsidiebedrag is. Anders dan tot en met 2013 wordt er niet meer gekeken naar de geleverde eenheden/aantallen producten, maar ligt de nadruk veel meer op het resultaat en effect van de diverse diensten. De gemeente Leiden heeft niet meer als voorwaarde gesteld dat de resultaten die in de uitvoeringsovereenkomst zijn overeengekomen door de accountant moeten worden gecontroleerd.

Enkele malen per jaar vindt er een overleg plaats met de contactambtenaar van de gemeente, waarin de resultaten die in de UVOK zijn overeengekomen en andere ontwikkelingen worden besproken.

In 2017 is ook met de gemeente Oegstgeest een uitvoeringsovereenkomst (UVOK) afgesloten. In het beleidsplan “Met elkaar, voor elkaar” staat een reeks doelstellingen, verdeeld over 6 thema’s, in het sociaal domein beschreven. Voor Radius is het belangrijkste thema “Iedereen doet mee”. In de UVOK-aanvraag heeft Radius omschreven aan welke doelstellingen de activiteiten een bijdrage leveren. De gemeente heeft voort aangegeven geen incidentele subsidies meer te verstrekken. Bijzondere activiteiten, zoals Valpreventie, dienen uit de UVOK-gelden gefinancierd te worden.

De maaltijdverstrekking, de sociale alarmering en de werkzaamheden van de klussendienst worden volgens afspraak kostendekkend uitgevoerd. Het beweegprogramma wordt voor een deel kostendekkend uitgevoerd. Ook de gemeente Oegstgeest verlegt het accent meer naar de resultaten van de activiteiten in plaats van op de gerealiseerde eenheden, maar is hierin nog minder ver dan de gemeente Leiden.

Net als met de gemeente Leiden vindt er ook periodiek overleg en afstemming plaats met de gemeente Oegstgeest.

Naast de subsidies die door de gemeentes op basis van de afgesloten UVOK’s zijn verstrekt, heeft Radius ook een aantal projectsubsidies ontvangen. Voor Leiden betreft dit voornamelijk extra gelden voor project Welzijn op recept, de inzet voor de Adviesraad WMO en extra inzet voor BUUV. Een deel van de toegekende subsidies zal in 2018 worden besteed. Daarnaast is er nog een bedrag van € 58.500 toegekend voor de inzet van een coördinator voor het Odensehuis. Ook dit geld zal, in overleg met de gemeente Leiden, pas in 2018 worden besteed.

Voor Oegstgeest betreft de projectsubsidie de inzet in een project in het kader van intergenerationeel werken, waarvoor de subsidie reeds in 2016 was toegekend, maar nog niet geheel besteed (€ 2.500).

Voor de financiering van haar werkzaamheden doet Radius ook een beroep op andere financieringsmogelijkheden. Hierbij moet gedacht worden aan de WMO-bijdrage voor de dagopvang en thuisadministratie, zorgverzekeraar Z&Z voor de personenalarmering en worden - waar mogelijk - externe fondsen aangeschreven. Daarnaast heeft Radius nog baten ontvangen voor de inzet van extra fte’s in de sociale wijkteams op verzoek van Kwadraad en MEE ZHN en van de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden zelf ter dekking van gemaakte additionele kosten.

Naast de subsidies en bijdragen van derden zijn er uiteraard eigen bijdragen van de cliënten ontvangen. Dit betreft ruim 20% van de omzet. Dit bedrag bestaat echter uit vele (periodieke) kleine betalingen, met de daarbij behorende tijdsintensieve administratieve verwerking.

Voor resultaatbestemming is er sprake van een negatief resultaat van € 97.229. Op een van de laatste pagina’s van dit verslag vindt u een overzicht van de resultaatbestemming/mutaties op de reserves. Na de mutaties op de reserves blijft er voor Radius Leiden en Oegstgeest een negatief bedrag van € 49.524 over.

2.2 Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming in hele euro's)

	Ref	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		€	€
<u>ACTIVA</u>			
Vaste activa			
	1		
Gebouw Hooglandse Kerkgracht	1.1	-	-
Verbouwingen huurpanden	1.2	85.301	109.652
Alarmering	1.3	42.080	55.096
Vervoersmiddelen	1.4	59.857	75.830
Inventaris en telefonie	1.5	50.585	30.934
Automatisering	1.6	12.094	22.420
		<u>249.916</u>	<u>293.933</u>
Vlottende activa			
	2		
Vorderingen	2.1	302.710	278.254
Liquide middelen	2.2	875.559	998.555
		<u>1.178.268</u>	<u>1.276.810</u>
TOTAAL ACTIVA		<u>1.428.184</u>	<u>1.570.743</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

 Versteegen accountants
en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring

afgegeven d.d. **19 APR. 2018**

	Ref	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
		€	€
<u>PASSIVA</u>			
EIGEN VERMOGEN			
Algemene reserve	3		
Gemeente Leiden	3.1	4.004	50.327
Gemeente Oegstgeest	3.2	409	3.611
Overige instanties en activiteiten	3.3	164.221	164.221
		<u>168.634</u>	<u>218.159</u>
Bestemmingsreserves	4		
Alarmeringsapparaten	4.1	62.295	64.542
Aanschaf bussen, koelwagens en wasmachines	4.2	146.591	133.846
Ziektevervangning	4.3	65.000	65.000
Reorganisatie Radius Leiden	4.4	210.000	210.000
Dagopvang	4.5	107.206	133.216
Dekking afschrijving investeringen	4.6	62.154	97.247
Domoticaprojecten	4.7	61.014	61.014
		<u>714.260</u>	<u>764.865</u>
Bestemmingsfonds verplichtingen derden	5	19.057	16.156
TOTAAL EIGEN VERMOGEN		<u>901.951</u>	<u>999.179</u>
VREEMD VERMOGEN			
Voorzieningen	6		
Groot onderhoud Hooglandse Kerkgracht	6.1	79.210	75.000
		<u>79.210</u>	<u>75.000</u>
Schulden op korte termijn	7	447.024	496.563
TOTAAL VREEMD VERMOGEN		<u>526.234</u>	<u>571.563</u>
TOTAAL PASSIVA		<u>1.428.184</u>	<u>1.570.743</u>

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

 Verstegen accountants
en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring

afgegeven d.d. **19 APR. 2018**

2.3 Staat van baten en lasten over 2017

(in hele euro's)

	Ref	2017	Begroting	2016
		€	€	€
<u>BATEN</u>				
Subsidies	8	1.767.282	1.759.183	1.752.196
Bijdragen cliënten	9	630.506	670.232	668.053
Overige bijdragen	10	711.949	719.377	736.739
TOTALE BATEN		3.109.738	3.148.793	3.156.988
<u>LASTEN</u>				
Personeelskosten	11	1.961.014	2.083.162	1.899.820
Huisvestingskosten	12	362.145	379.819	371.721
Bureaunkosten	13	172.173	187.852	160.729
Algemene organisatiekosten	13	64.764	96.890	69.032
Kosten vrijwilligers	14	31.581	39.000	44.319
Specifieke kosten	15	244.542	283.377	282.459
Specifieke kosten investeringen	15	75.901	52.888	55.392
Honoraria beweegactiviteiten	16	67.760	72.300	69.174
Consumpties en maaltijden	17	233.393	268.786	279.241
TOTALE LASTEN		3.213.273	3.464.074	3.231.888
Bedrijfsresultaat		-103.535	-315.282	-74.900
Financiële baten en lasten	18	6.306	7.500	8.893
Resultaat uit bedrijfsvoering		-97.229	-307.782	-66.008
Mutaties reserves		47.704	108.676	46.798
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES		-49.524	-199.105	-19.209

2.4 Waarderingsgrondslagen

Na overleg met en toestemming van de subsidiënten is bij het opstellen van de jaarrekening de richtlijn C1 gevolgd. Deze richtlijn heeft betrekking op “kleine organisaties zonder winststreven”.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

2.4.1 Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

Voorzieningen

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Pensioenverplichtingen

Radius heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. De medewerkers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen, dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon en berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd in de sector Zorg en Welzijn. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Radius draagt hiervoor de premies af. Ongeveer de helft van de premie komt ten laste van de werkgever en de andere helft wordt ingehouden op het salaris van de werknemer. Voor het arbeidsongeschiktheidspensioen betaalt de werknemer geen premie. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds, gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Eind december 2017 was de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds 101% , eind december 2016 was deze nog 95%. Een dekkingsgraad van 100% betekent in principe dat er voldoende

pensioen voor de toekomst is opgebouwd. Wijzigingen van de aandelenkoersen en rente en ook de langere levensverwachting hebben invloed op de dekkingsgraad. De verhoging van de AOW-leeftijd heeft een gunstig effect. Een werknemer ontvangt ouderdomspensioen vanaf het moment dat de AOW ingaat.

Anders dan een effect van hogere toekomstige premies heeft Radius geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds.

2.4.2 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in de jaarrekening opgenomen indien zij voor het opmaken bekend waren.

Baten

Dit betreft alle opbrengsten die betrekking hebben op het verslagjaar, inclusief toegezegde nog niet ontvangen bijdragen. Vrijwilligerswerk wordt niet financieel gewaardeerd.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen, dan wel waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

2.5 Toelichting op de balans

1. Vaste activa

	Gebouw	Verbouwingen	
	Hooglandse	huurpanden	Alarmering
	Kerkgracht		
	€	€	€
Boekwaarde begin boekjaar	-	109.652	55.096
Investerings	-	5.501	13.600
Desinvesteringen	-	-	-16.883
Afschrijvingen	-	-29.853	-26.616
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	16.883
Boekwaarde einde boekjaar	-	85.301	42.080

	Vervoers-	Inventaris en	
	middelen	telefonie	Automatisering
	€	€	€
Boekwaarde begin boekjaar	75.830	30.934	22.420
Investerings	31.417	33.231	6.761
Desinvesteringen	-5.490	-142.297	-
Afschrijvingen	-47.390	-13.580	-17.087
Afschrijvingen desinvesteringen	5.490	142.297	-
Boekwaarde einde boekjaar	59.857	50.585	12.094

De boekwaarde van de vaste activa is ultimo 2017 per saldo € 44.000 lager dan ultimo 2016.

De belangrijkste investeringen die in 2017 hebben plaatsgevonden zijn:

- nieuwe vloer voor de locatie aan het Professorenpad;
- overname van 148 alarmeringsapparaten van Voorschoten voor Elkaar
- aanschaf (tweedehands) bus voor Oegstgeest (Dorpsbus); in verband met een donatie van de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest is deze in 2017 ook volledig afgeschreven.;
- aanschaf (tweedehands) auto voor de Klussendienst;
- aanschaf nieuwe telefooncentrale.

1.1 Gebouw Hooglandse Kerkgracht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	166.438	166.438
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-166.438</u>	<u>-166.438</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>

Het gebouw betreft het pand Hooglandse Kerkgracht 32 te Leiden. Dit pand is eigendom van Radius en inmiddels volledig afgeschreven. Eind 2017 was het pand verzekerd voor € 1.150.600. Dit is de geschatte herbouwwaarde op basis van taxatie. De WOZ-waarde per 1 januari 2017 (waardepeildatum) bedraagt € 450.000.

1.2 Verbouwingen huurpanden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	225.533	220.032
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-140.233</u>	<u>-110.380</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u>85.301</u>	<u>109.652</u>

Voor de verbouwingen in de gehuurde locaties geldt in principe een afschrijvingstermijn van 5 jaar, maar er wordt rekening gehouden met de duur van de huurovereenkomst en de toekomstige plannen met betrekking tot de locatie.

In 2017 is de locatie aan het Professorenpad door de medewerkers beperkt gerenoveerd. Gezien de hoogte van de kosten hiervoor zijn niet deze geactiveerd. De locatie is wel van een nieuwe vloer voorzien, hetgeen de stijging in aanschafwaarde verklaart. De zogeheten huurdersbelangen zijn verzekerd voor € 207.300.

1.3 Alarmering

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	395.831	399.114
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-353.751</u>	<u>-344.018</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u>42.080</u>	<u>55.096</u>

De alarmeringsapparaten worden in 10 jaar afgeschreven.

Vanaf 1 januari 2017 heeft Radius de alarmering in Voorschoten van Voorschoten voor Elkaar overgenomen. Hierbij zijn ook 148 (grotendeels bij klanten uitstaande) apparaten overgenomen door Radius.

In 2017 zijn alle (oude) apparaten die niet in gebruik waren getest. Een groot deel hiervan was niet meer bruikbaar en is afgestoten.

1.4 Vervoersmiddelen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	380.159	354.233
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-320.303</u>	<u>-278.403</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u><u>59.857</u></u>	<u><u>75.830</u></u>

Voor de vervoersmiddelen geldt een afschrijvingstermijn van 5 jaar.

In 2017 is de Dorpsbus Oegstgeest vervangen door een andere (tweedehands) bus. Radius heeft voor de volledige aanschafwaarde een donatie ontvangen van de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest en daarom is deze bus ook meteen volledig afgeschreven. Daarnaast is er een nieuwe (ook tweedehands) auto voor de Klussendienst aangeschaft.

1.5 Inventaris en telefonie

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	868.775	977.841
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-818.190</u>	<u>-946.906</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u><u>50.585</u></u>	<u><u>30.934</u></u>

Onder deze noemer vallen zowel de inventaris als de investeringen ten behoeve van telefonie.

In 2016 is besloten om de telefooncentrale te vervangen. De eerste voorbereidingen daarvoor zijn eind 2016 getroffen en voor een deel van de medewerkers zijn mobiele telefoons aangeschaft. In januari 2017 is de telefooncentrale ook daadwerkelijk in gebruik genomen.

Deze activa worden in 5 jaar afgeschreven met uitzondering van de mobiele telefoons, waarvoor een termijn van 3 jaar wordt gehanteerd.

De locatie Rondedans is in 2017 definitief afgestoten, waarbij een desinvestering heeft plaats gevonden voor de resterende inventaris.

Het verzekerde bedrag voor de inventaris/goederenverzekering betrof eind 2017 € 887.900.

1.6 Automatisering

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Aanschafwaarde einde boekjaar	317.950	311.189
Cum. afschrijvingen per einde boekjaar	<u>-305.856</u>	<u>-288.769</u>
Boekwaarde einde boekjaar	<u>12.094</u>	<u>22.420</u>

De afschrijvingstermijn van computers en overige hardware bedraagt 3 jaar.

In 2017 zijn geen grote investeringen gedaan, behalve voor laptops ten behoeve van de medewerkers Welzijn op recept.

2. Vlottende activa

2.1 Vorderingen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Debiteuren	148.859	146.271
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-900</u>	<u>-</u>
Saldo debiteuren	147.959	146.271
Overige vorderingen	<u>154.750</u>	<u>131.984</u>
Totaal vorderingen	<u>302.710</u>	<u>278.254</u>

Debiteuren

Het openstaand debiteurenbedrag op 31 december 2017 bedroeg € 148.859. Het ging hierbij om een vordering van € 46.460 op cliënten van Radius en een vordering van € 102.400 op derden. Eind maart 2018 was van de vordering op de cliënten € 4.139 nog niet ontvangen. Van de vorderingen op derden was eind maart € 2.328 nog niet ontvangen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen volgende saldi:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Vooruitbetaalde kosten	38.065	36.578
Te vorderen omzetbelasting	4.106	6.818
WMO declaraties	58.855	51.325
Huisvestingskosten Rondedans/Zijloever	-	7.754
Afrekening Coöperatie SWT Leiden	12.915	-
Borg huurpanden	9.293	8.618
Rente	579	2.433
Vriendenstichtingen	24.350	9.700
Diverse vorderingen	6.587	8.758
	<u>154.750</u>	<u>131.984</u>

De WMO declaraties betreffen declaraties die begin 2018 zijn verstuurd, maar nog betrekking hebben op 2017. Per eind maart 2018 is dit volledig betaald.

2.2 Liquide middelen

De liquide middelen betreffen volgende saldi:

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Kassen	14.893	11.743
Betaalrekeningen	135.270	263.850
Renterekeningen	725.396	722.962
	<u>875.559</u>	<u>998.555</u>

Met uitzondering van een bedrag van € 12.600 staan de liquide middelen ter vrije beschikking van Radius (zie hiervoor Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa).

3. Algemene reserve

3.1 Algemene reserve gemeente Leiden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	50.327	50.893
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-46.323</u>	<u>-567</u>
Saldo einde boekjaar	<u>4.004</u>	<u>50.327</u>

Met de gemeente Leiden is overeengekomen dat Radius een bedrijfsreserve mag vormen van de gemeentelijke subsidie die niet is besteed. Bij de definitieve vaststelling van de subsidie wordt het exploitatieverschil dat betrekking heeft op de gemeentelijke subsidie ten gunste of ten laste van deze reserve gebracht.

Na resultaatbestemming wordt het negatieve resultaat 2017 van Leiden ten laste van deze reserve gebracht.

3.2 Algemene reserve gemeente Oegstgeest

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	3.611	22.254
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-3.202</u>	<u>-18.643</u>
Saldo einde boekjaar	<u>409</u>	<u>3.611</u>

Een eventueel surplus mag, na verzoek aan de gemeente Oegstgeest, worden toegevoegd aan deze reserve. Deze gelden kunnen gebruikt worden voor onvoorziene uitgaven en ter dekking van risico's in de toekomstige exploitatie. De omvang van deze reserve mag niet meer dan 25% van het subsidiebedrag bedragen.

Na resultaatbestemming wordt het negatieve resultaat 2017 van Oegstgeest ten laste van deze reserve gebracht.

3.3 Algemene reserve overige instanties en activiteiten

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	164.221	164.221
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	-
Saldo einde boekjaar	<u>164.221</u>	<u>164.221</u>

De overige activiteiten die door Radius worden verricht en waarvoor geen subsidie wordt ontvangen, worden in principe kostendekkend uitgevoerd. De eventuele resultaten die voortvloeien uit deze activiteiten, kunnen ten gunste of ten laste van deze reserve worden gebracht.

4. Bestemmingsreserve

4.1 Alarmeringsapparaten

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	64.542	62.285
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	2.258
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-2.247</u>	<u>-</u>
Saldo einde boekjaar	<u>62.295</u>	<u>64.542</u>

Deze reserve is opgebouwd voor de vervanging van alarmeringsapparaten. De reserve bedraagt ongeveer 20% van de vervangingswaarde van de aanwezige apparatuur. Deze reserve kan gebruikt worden bij bijzondere gebeurtenissen, zoals bijvoorbeeld de aanleg van glasvezelkabel. Hierdoor zouden de huidige apparaten vervangen moeten worden.

4.2 Aanschaf bussen, koelwagens en wasmachines

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	133.846	171.878
Toevoegingen via resultaatbestemming	12.745	25.000
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-63.032</u>
Saldo einde boekjaar	<u>146.591</u>	<u>133.846</u>

Ten laste van de exploitatiekosten van de Sterbus en de Maaltijd aan Huisdienst werd in voorgaande jaren jaarlijks een bedrag gereserveerd. Met dit bedrag, eventueel aangevuld met bijdragen van sponsors, dienen de bussen en de koelwagens vervangen te worden. In 2017 is

er een bedrag van € 10.245 gedoteerd aan de reserve voor bussen voor Radius Leiden en € 2.500 voor Radius Oegstgeest (opbrengst van de verkoop van de oude Dorpsbus). Radius heeft nu 6 bussen en 5 koelwagens/bestelwagens, waarvan 2 bussen en 2 auto's ouder zijn dan 10 jaar.

Op de reserve voor de vervanging van de wasmachines en wasdrogers op diverse locaties heeft geen mutatie plaatsgevonden.

4.3 Ziektevervanging

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	65.000	65.000
Toevoegingen via resultaatbestemming	8.118	20.421
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-8.118</u>	<u>-20.421</u>
Saldo einde boekjaar	<u><u>65.000</u></u>	<u><u>65.000</u></u>

Radius heeft een reserve opgebouwd, waaruit bij ziekte van werknemers de personeelskosten kunnen worden betaald van vervangend personeel.

4.4 Reorganisatie Radius Leiden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	210.000	210.000
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo einde boekjaar	<u><u>210.000</u></u>	<u><u>210.000</u></u>

De Raad van Toezicht heeft in het jaar 2012 besloten deze reserve te vormen, om het risico van eventuele toekomstige tegenvallers bij subsidies, bezuinigingen en kortingen op te kunnen vangen.

Gezien de landelijke ontwikkelingen lijkt een te reserveren bedrag van 10% van de personeelskosten redelijk.

4.5 Dagopvang

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	133.216	171.194
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-26.010</u>	<u>-37.978</u>
Saldo einde boekjaar	<u>107.206</u>	<u>133.216</u>

Radius heeft ten behoeve van de dagopvang een samenwerkingsverband met ActiVite. Tot 2015 was ActiVite hoofdaannemer van deze activiteit. Vanaf 2015 heeft Radius de regierol overgenomen.

Deze reserve is in voorgaande jaren opgebouwd uit positieve exploitatieverschillen van de dagopvang uit de AWBZ financiering. De financiering geschiedt vanaf 2015 op basis van de indicatie en de aanwezigheid van de cliënten in een vierweekse periode. Bij de overheveling naar de WMO is door de gemeentes een aanzienlijke bezuiniging doorgevoerd. Ondanks tariefverhoging in 2016 en 2017 is de dagopvang nog niet kostendekkend en is een bedrag van ruim € 26.000 onttrokken aan deze reserve.

Het aantal cliënten heeft de afgelopen jaren steeds een dalende trend laten zien. In 2017 is er echter sprake van een voorzichtige stijging.

4.6 Dekking afschrijving investeringen

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	97.247	69.708
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	63.032
Onttrekkingen via resultaatbestemming	<u>-35.093</u>	<u>-35.493</u>
Saldo einde boekjaar	<u>62.154</u>	<u>97.247</u>

Deze reserve is gevormd als dekking voor de afschrijvingskosten van in eerdere jaren gepleegde investeringen. De Raad van Toezicht heeft de bestemming van deze reserves bepaald.

Het saldo per 31 december 2017 is opgebouwd uit de volgende posten:

	Afschrijvings- termijn	31-12-2017	31-12-2016
		€	€
Verbouwingen	5 jaar	9.252	17.366
Alarmapparatuur	10 jaar	1.428	3.104
Vervoersmiddelen	5 jaar	51.236	75.830
Inventaris	5 jaar	237	946
Automatisering	3 jaar	-	-
		<u>62.154</u>	<u>97.247</u>

4.7 Domoticaprojecten

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Saldo begin boekjaar	61.014	61.014
Toevoegingen via resultaatbestemming	-	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	-
Saldo einde boekjaar	<u>61.014</u>	<u>61.014</u>

Met het oog op nieuwe projecten rond domotica, zoals technologische vernieuwing, pilots rond alarmering en digitale communicatie heeft Radius besloten om een bedrag te reserveren, dat benodigd zal zijn als op dit vlak projecten gestart worden met derden. Fondsen en ministeries vragen steeds vaker een eigen investering van organisaties, als bewijs van financiële deelname aan innovatie.

5. Bestemmingsfonds verplichtingen derden

	31-12-2017	31-12-2016
	€	€
Saldo begin boekjaar	16.156	16.741
Toevoegingen via resultaatbestemming	2.901	-
Onttrekkingen via resultaatbestemming	-	-585
Saldo einde boekjaar	<u>19.057</u>	<u>16.156</u>

Voor de Adviesraad WMO Leiden is een bestemmingsfonds opgericht om de kosten van vervangend personeel te kunnen betalen bij ziekte en ter dekking van mogelijke toekomstige nadelige exploitatieverschillen.

In 2017 is voor de WMO Adviesraad Leiden € 2.901 gedoteerd aan dit fonds.

6. Voorzieningen

6.1 Groot onderhoud Hooglandse Kerkgracht

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Saldo begin boekjaar	75.000	64.830
Aanwending	-5.790	-
Dotatie	10.000	10.170
Saldo einde boekjaar	<u>79.210</u>	<u>75.000</u>

Ten behoeve van het groot onderhoud van het pand Hooglandse Kerkgracht 32 te Leiden is door Monumentenwacht begin 2011 een meerjarenonderhoudsbegroting opgesteld, welke in 2017 grondig is herzien. Gestreefd wordt naar een sober, maar doelmatig onderhoud van het pand. Aan de hand van dit plan wordt er jaarlijks, indien mogelijk, een bedrag gedoteerd aan deze voorziening. In 2017 is een deel van het pand opnieuw geschilderd en zijn er een paar ramen vervangen.

7. Schulden op korte termijn

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Subsidie gemeente Leiden	107.189	113.643
Subsidie gemeente Oegstgeest	-	2.500
Subsidie overige gemeentes	3.120	3.120
Crediteuren	49.095	61.101
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.268	13.266
Te betalen omzetbelasting inzake alarmering	18.604	18.246
Huisvestingskosten Rondedans/Zijloever	32.305	50.925
Nog te betalen vakantiedagen	80.949	95.748
Nog te betalen loopbaanbudget	49.174	31.625
Pensioenfonds Zorg en Welzijn	-	106
Borg sloten en apparaten alarmering	3.550	4.850
Diverse overlopende crediteuren	36.476	28.337
Diversen	63.292	73.095
Saldo einde boekjaar	<u>447.024</u>	<u>496.563</u>

De (subsidie)schulden aan de gemeentes betreffen projectsubsidies die deels in 2016 en deels in 2017 in zijn geheel zijn uitbetaald. De onderliggende projecten lopen nog door in 2018.

In 2017 is er een finale afrekening geweest met betrekking tot de servicekosten t/m 2015 voor de locatie Zijloever. De betaalde voorschotten bleken veel te laag te zijn ingeschat, waardoor een betalingsverplichting van bijna € 40.000 was ontstaan. Uiteindelijk is overeengekomen

dat Radius hier de helft van heeft moeten betalen. De afrekening voor 2016 voor de locatie Zijloever moet nog gemaakt worden, net als de finale afrekening voor de locatie Rondedans. Vanaf medio 2017 zijn de afspraken met betrekking tot de voorschotten gewijzigd, zodat een dergelijke nabetaling niet meer kan voorkomen.

Het loopbaanbudget betreft het budget van de werknemers, dat zij in kunnen zetten voor hun duurzame inzetbaarheid. Nog niet alle medewerkers hebben hiervan gebruik gemaakt. Na 36 maanden vervalt het budget aan de werkgever. Dit is in de cao vastgelegd.

Onder de post diversen vallen onder meer de gelden van externe partijen, waarover aparte afspraken zijn gemaakt met betrekking tot de besteding ervan (€ 16.000), nog te betalen kosten voor de accountantscontrole (€ 12.000) en alarmering (€ 12.000) en een mogelijke nabetaling aan het Servicepunt71 (€ 10.000).

2.6 Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Reeds voor 2017 zijn er door Radius twee garanties/borgstellingen verstrekt, voor een totaal bedrag van € 12.600. Dit betreft garanties voor de panden van het dienstencentrum Merenwijk en de Regionale Diensten aan de Rooseveltstraat. Voor het gebruik van de diverse panden heeft Radius huurovereenkomsten met derden afgesloten. Eind 2017 heeft zij voor 7 panden een reguliere overeenkomst afgesloten. De huurovereenkomsten zijn over het algemeen voor een periode van één tot vijf jaar. Bij de meeste panden heeft Radius het volledig gebruik. De totale jaarhuur bedraagt in totaal ongeveer € 200.000 voor deze locaties.

Daarnaast heeft zij voor diverse locaties afspraken/overeenkomsten gemaakt voor het gebruik van enkele uren of enkele dagdelen per week.

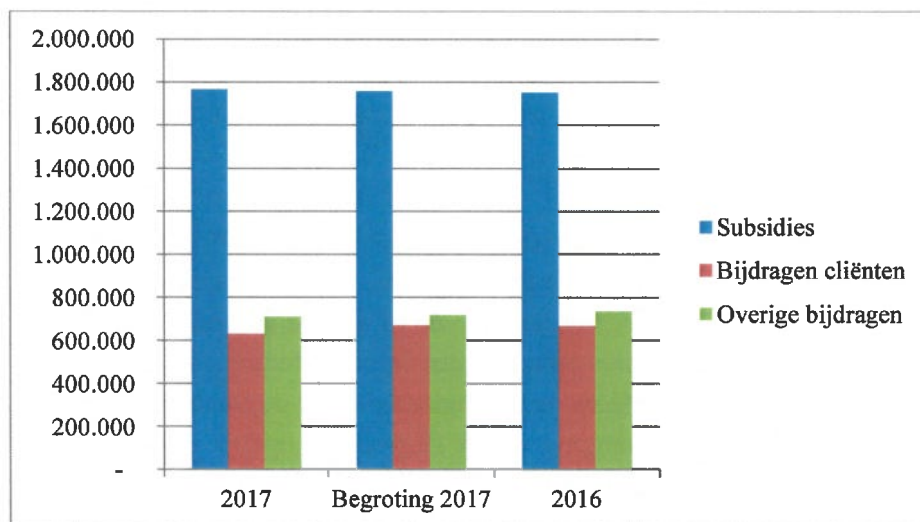
Radius heeft twee steunstichtingen, de stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest en de Stichting Vrienden van Radius Leiden, het Cornelis Penseelfonds. Met beide steunfondsen zijn goede afspraken gemaakt over toekenning van gelden. Zo mogen de gelden niet dienen om een eventueel (begrotings)tekort van Radius op te vangen en de besteding van de gelden moet ten goede komen aan de vrijwilligers. Zoals eerder genoemd heeft de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest in 2017 de vervanging van de Dorpsbus mogelijk gemaakt door middel van een donatie voor het gehele aanschafbedrag.

Radius is geen financiële verplichtingen aangegaan, zoals voor erfpacht of het subsidiëren van tekorten van derden of het anderszins opkomen voor verplichtingen van derden.

2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten

Het jaar 2017 eindigt met een negatief resultaat van € 49.524. Ten opzichte van 2016 is dit een verslechtering van € 30.315. Bij het opstellen van de begroting werd nog uitgegaan van een begrotingstekort van € 199.105.

Baten

De totale baten bedragen in 2017 bijna € 3.110.000. Dit is een in verhouding kleine daling van ruim € 47.000 ten opzichte van 2016.

Voor 2017 is er een totaal bedrag van ruim € 1.767.000 ter beschikking gesteld door de gemeentes Leiden en Oegstgeest. Dit bedrag wijkt nauwelijks af van de begroting en is € 15.000 hoer dan in 2016.

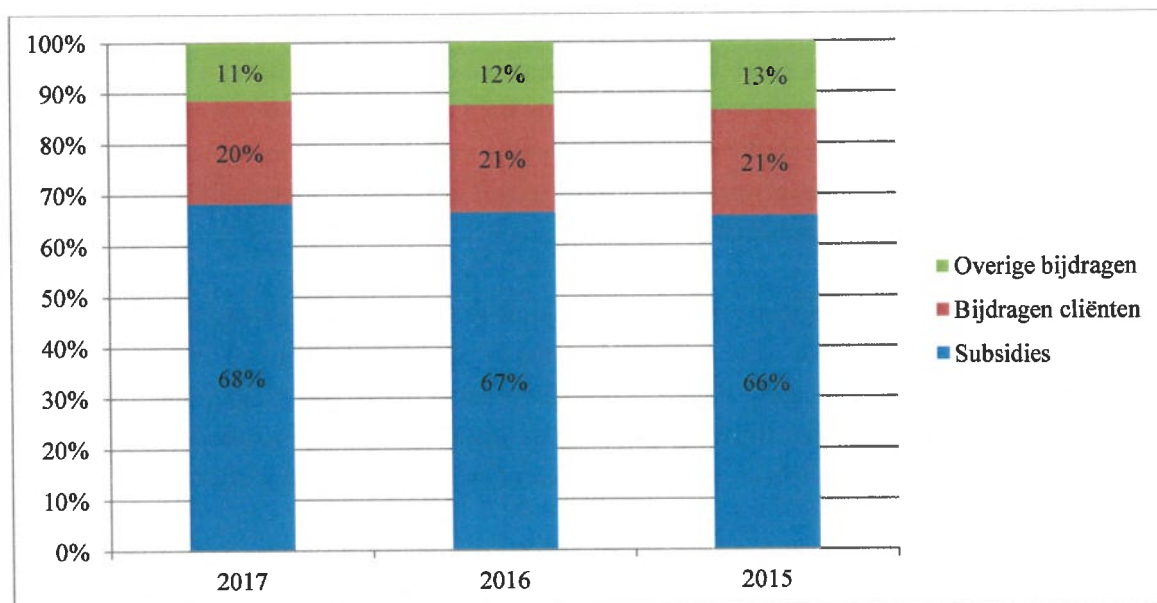
Deze stijging komt door de toekenning van de projectsubsidie voor Welzijn op recept door de gemeente Leiden. Deze bedraagt bijna € 115.000, waarvan € 69.000 voor 2017. De toegekende UVOK subsidies zijn voor beide gemeenten lager dan in 2016 (Leiden € 24.000 minder en Oegstgeest € 19.000 minder).

De bijdragen van de cliënten zijn € 631.000 en daarmee € 38.000 lager dan in 2016. Dit komt vooral door minder baten voor de eettafels en ontmoetingskringen (€ 23.000), consumpties (€ 13.000) en in mindere mate voor de maaltijddienst en de dagverzorging (beide € 7.000). Daarentegen zijn er wel meer baten ontvangen voor alarmering (€ 17.000), doordat Voorschoten weer is aangesloten bij Radius.

De overige bijdragen zijn met € 712.000 bijna € 25.000 lager dan in 2016. Dit komt vooral doordat de bijdrage van de Woningbouwvereniging is weggefallen. Tot 2017 deed Radius voor een groot deel de schoonmaak van de gehele locatie Zijloever. In 2017 heeft de woningbouwvereniging dit in eigen beheer genomen. Ook noemenswaardig is de stijging van de baten voor Thuisadministratie (€ 10.000) en de daling van de baten vanuit de ABW+ regeling (€ 8.000). De baten voor de dagopvang en het bijbehorende vervoer lijken zich te stabiliseren.

Eind maart 2018 is de definitieve financiële verantwoording van de declaraties met betrekking tot de dagopvang, vervoer en individuele begeleiding (Thuisadministratie) over het jaar 2017 naar de inkooporganisatie Servicepunt71 gestuurd. Deze bedraagt in totaal € 341.127,50 en is als volgt opgebouwd:

	<u>Verantwoord</u> €
Dagopvang basis	42.550,00
Dagopvang intensief	9.100,00
Dagopvang basis incl. vervoer	191.565,00
Dagopvang intensief incl. vervoer	43.335,00
Thuisadministratie	54.577,50
	<u>341.127,50</u>

Gedurende de afgelopen jaren is te zien dat Radius geleidelijk aan meer afhankelijk wordt van de gemeentelijke subsidies, inclusief de WMO-bijdragen voor de dagopvang, het vervoer en de thuisadministratie. Deze baten vertegenwoordigen in 2017 68% van de totale baten (2016: 67% en 2015: 66%). Daartegenover staat een lichte daling van de bijdragen cliënten (van 21% in 2015 en 2016 naar 20% in 2017) en de overige bijdragen (2015: 13% en 2016: 12%). De bijdrage voor alarmering van Zorg & Zekerheid per aansluiting is ook in 2017 gedaald, hetgeen in 2017 nog is opgevangen door een stijging van het aantal aansluitingen, doordat de activiteiten in Voorschoten weer zijn overgenomen (werd vanaf medio 2015 door Voorschoten voor Elkaar zelf gedaan).

Lasten

De personeelskosten zijn ruim € 61.000 hoger dan in 2016. Dit is in lijn met de stijging van het gemiddelde aantal fte's (van 31,8 naar 33,1). Daarnaast is er in 2017 een nieuwe cao afgesloten (looptijd van 1 april 2017 tot 1 juli 2019), met daarin een salarisverhoging van 1,65% per 1 juli 2017).

De kosten voor huisvesting zijn ten opzichte van 2016 gedaald met bijna € 10.000. Dit komt voornamelijk door lagere kosten voor (extern) huishoudelijk personeel. Dit heeft vooral te maken met de opzegging van de overeenkomst met de woningbouwvereniging voor het schoonmaken van de gehele Zijloever. De aldus vrijgekomen uren zijn ingezet op andere locaties, waar voorheen nog een extern personeel voor de schoonmaak zorgde.

De bureaunkosten en de algemene organisatiekosten zijn € 7.000 hoger dan in 2016. Deze stijging kan worden verklaard doordat begin 2017 een nieuwe telefooncentrale is aangeschaft, welke in 5 jaar wordt afgeschreven. De vorige centrale was meer dan 10 jaar oud en volledig afgeschreven.

De kosten voor de vrijwilligers zijn bijna € 13.000 lager ten opzichte van 2016. In 2016 heeft de Broemdag plaatsgevonden, een rijvaardigheidstraining voor de chauffeurs, waarvoor ook donaties zijn ontvangen van de Rabobank Leiden-Katwijk en het Penseelfonds. Radius hecht veel waarde aan de rijvaardigheid van de chauffeurs en wil in 2018 een soortgelijke, maar minder intensieve training organiseren.

De specifieke kosten (investeringen) zijn in totaal ruim € 17.000 lager vergeleken met 2016. Dit komt door lagere kosten voor de bussen (in 2016 waren er vooral veel reparatiekosten) en een daling van de kosten voor de dagopvang (€ 19.000), doordat er minder uren zijn ingekocht bij ActiVite. De afschrijvingskosten zijn hoger, doordat de nieuwe Dorpsbus in zijn geheel is afgeschreven, aangezien deze bekostigd is door de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest.

De kosten voor consumpties en maaltijden zijn ten opzichte van 2016 gedaald met € 46.000. Hiervan komt ongeveer € 21.000 doordat er minder deelnemers zijn aan de eettafels en ook minder klanten van de dagopvang een warme maaltijd bestellen. De kosten voor de maaltijden van de Maaltijd aan Huisdienst zijn ruim € 17.000 lager. Radius heeft zich eind 2016 aangesloten bij de inkoopcoöperatie Intrakoop, waardoor vanaf 2017 de maaltijden voor de Maaltijd aan Huisdienst met extra korting kunnen worden ingekocht.

Alle diensten en producten die Radius levert zijn in principe vrijgesteld van omzetbelasting. Vanaf 1 januari 2014 is hierop een uitzondering gekomen. Vanaf die datum dient over de verkopen van het product alarmering 21% omzetbelasting afgedragen te worden.

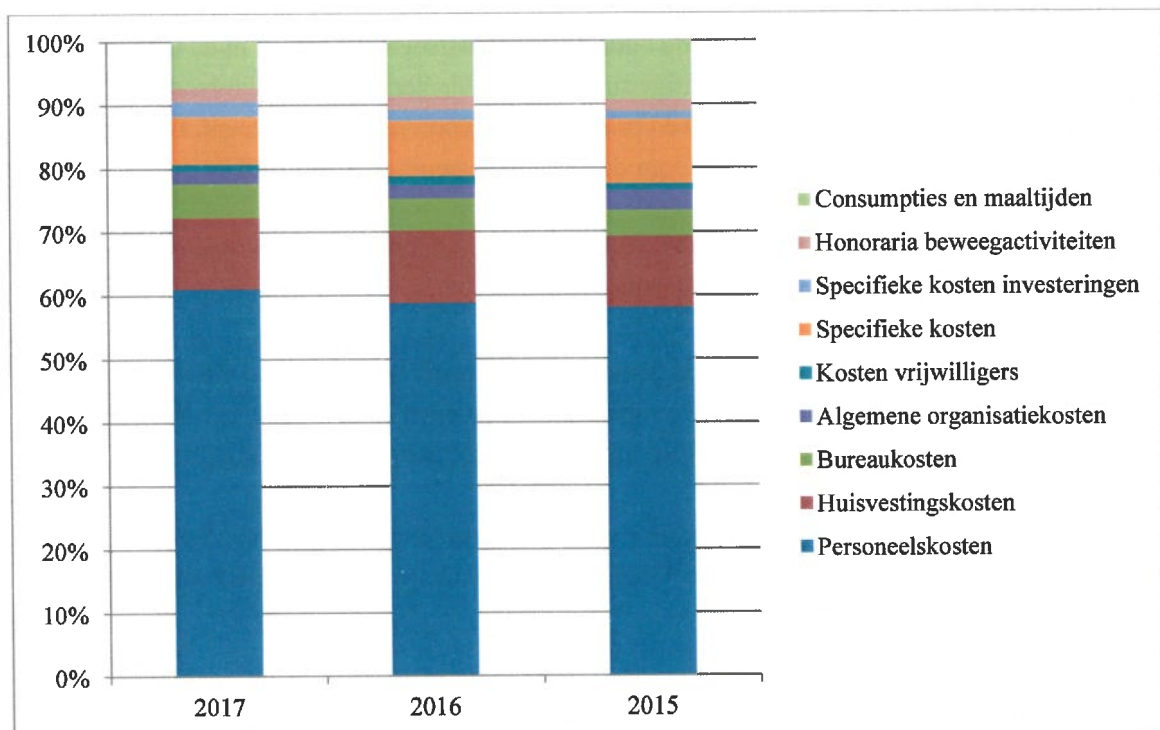
De omzetbelasting die betaald is voor het alarmeringssysteem is als voorheffing in mindering gebracht. De omzetbelasting die betaald is voor alle overige leveringen, met uitzondering van leveringen voor specifieke andere producten, zijn in verhouding tot de omzet van het product alarmering en de overige producten en diensten ook als voorheffing verrekend.

In de loop van het jaar worden de diverse posten nauwlettend in de gaten gehouden. Ruim 61% van de totale kosten betreffen personeelskosten en dit percentage is stijgende (2016: 59%).

Radius kiest er uitdrukkelijk voor om te investeren in mensen in het primaire proces met al hun kennis en kunde en minder voor dure locaties. De huisvestingskosten bedragen in 2017 11% van de totale kosten (in 2016 was dit nog 12%).

Deze kosten worden vrijwel uitsluitend gemaakt op basis van arbeidsovereenkomsten en huurcontracten.

In 2017 is na het eerste halfjaar een budgetoverzicht gemaakt, met daaraan gekoppeld een prognose voor het gehele jaar. Dit budgetoverzicht is ook uitvoerig met de Raad van Toezicht besproken.

8. Subsidies

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Gemeente Leiden - UVOK	1.393.572	1.417.334
Gemeente Leiden - projectmatig	136.397	75.946
Gemeente Oegstgeest - UVOK	234.813	253.813
Gemeente Oegstgeest - projectmatig	2.500	5.103
	<u>1.767.282</u>	<u>1.752.196</u>

Voor het jaar 2017 heeft Radius met de gemeente Leiden een tweetal UVOK's afgesloten, met een specifieke UVOK voor de inzet van de ouderenadviseurs/sociaal werkers in de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden. De projectmatige subsidies van de gemeente Leiden betreffen in 2017 voornamelijk de Adviesraad WMO en projectgelden voor Welzijn op recept. Daarnaast zijn er nog kleinere bedragen ontvangen voor de verdere bestending van BUUV en het ondersteunen van een buurtinitiatief.

De gemeente Oegstgeest heeft in de UVOK voor 2017, ten opzichte van 2016, een additionele bezuinigingstaakstelling toegepast van € 19.000.

Zowel met de gemeente Leiden als met de gemeente Oegstgeest heeft Radius voor 2018 uitvoeringsovereenkomsten afgesloten. De subsidie voor de inzet in de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden wordt vanaf 2018 rechtstreeks door de coöperatie aangevraagd.

De subsidies tot en met 2016 zijn door beide gemeentes vastgesteld en afgerekend, met uitzondering van de projectsubsidie voor Welzijn op recept, aangezien dit project nog tot halverwege 2018 doorloopt.

9. Bijdragen cliënten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Maaltijden Maaltijd aan Huis	274.172	280.866
Eettafels/Ontmoetingskringen	12.114	34.707
Alarmering	129.062	111.996
Dagopvang/Dagprogramma	21.037	27.850
Sterbus/PlusBus	38.249	40.986
Klussendienst	2.588	2.660
Bewegingsactiviteiten	100.287	100.451
Thuisadministratie	14.239	17.274
Vrijwilligersactiviteiten	12.266	12.666
Consumpties	25.083	38.480
Overige opbrengsten	1.410	116
	<u>630.506</u>	<u>668.053</u>

De prijzen, die aan de cliënten voor het gebruik van de diverse diensten in rekening worden gebracht, worden jaarlijks aangepast. Over het algemeen worden deze bijdragen door middel van een nota, na afloop van de maand, aan de cliënten gefactureerd.

Het aantal geleverde maaltijden (hoofdgerechten) door de Maaltijd aan Huisdienst is in 2017 bijna 1.900 lager dan in 2016. Deze daling valt al een aantal jaar te zien, maar lijkt minder snel te gaan dan in voorgaande jaren. In totaal is in 2017 € 7.000 minder aan bijdragen van de cliënten van de maaltijddienst ontvangen vergeleken met 2016.

Ook het aantal deelnemers aan de eettafels is omlaag gegaan en zien we dat een groot gedeelte van de deelnemers aan de dagopvang ervoor kiest om brood mee te nemen en 's avonds thuis, al dan niet met de partner, warm te eten.

Met betrekking tot alarmering zijn er bijna 1.100 meer deelnemersmaanden gefactureerd aan de deelnemers. Echter, in de cijfers van 2017 zitten ook 1.625 maanden voor deelnemers uit Voorschoten, waardoor per saldo ook hier sprake is van een dalend aantal deelnemers.

10. Overige bijdragen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Samenwerkingsverbanden	28.635	28.500
Fondsbijdragen	21.365	21.650
Woningbouwvereniging	-	36.050
Dagopvang	252.435	255.341
Vervoer dagopvang	34.873	33.207
Overig thuisadministratie	70.000	59.590
Bijdrage Soc. Zaken/ABW+	52.825	60.836
Bijdrage verzekering IVO	39.983	44.123
Bijdrage alarmering	157.975	156.723
Overige bijdragen	53.859	40.720
	<u>711.949</u>	<u>736.739</u>

De bijdrage voor samenwerkingsverbanden betreft de samenwerking met eva in Oegstgeest in het kader van mantelzorgondersteuning. In de jaarrekening over 2016 stonden deze nog gespecificeerd bij de overige bijdragen, maar worden nu apart inzichtelijk gemaakt.

De fondsbijdragen betreffen hoofdzakelijk de ontvangen donatie van de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest voor de aanschaf van een vervangende Dorpsbus.

Voor de locatie Zijloever is in 2013 een service-overeenkomst gesloten met woningbouwvereniging de Sleutels, waarin onder meer is afgesproken dat Radius de tuin onderhoudt en ervoor zorgt dat de gangen en trappenhuizen schoongehouden worden. Deze overeenkomst is door de Sleutels per 31 december 2016 opgezegd.

Zoals reeds eerder vermeld heeft Radius in 2015 de regierol overgenomen van ActiVite met betrekking tot de dagopvang. De baten zijn minimaal gedaald ten opzichte van 2016. Ultimo 2016 waren er 51 deelnemers met een WMO-indicatie Begeleiding Groep (dagopvang). Ultimo 2017 waren dit er 56. Daarnaast is er nog een klein aantal deelnemers met een PGB of een WLZ-indicatie. In 2017 zijn uit kostenoverwegingen een aantal groepen samengevoegd. Het totaal aantal deelnemers lijkt licht te stijgen. Maar de groepen wisselen gedurende het jaar van samenstelling, omdat er deelnemers (tijdelijk) wegvallen en nieuwe deelnemers aansluiten bij de groepen. Dit brengt veel administratieve werkzaamheden met zich mee.

	<u>Baten</u>	<u>Ontvangen</u>
	€	€
Baten dagopvang	245.355	206.823
Baten plustarief (2015)	100	100
Baten WLZ-cliënten	6.980	3.218
	<u>252.435</u>	<u>210.141</u>

De baten voor de maatwerkvoorziening voor Thuisadministratie laten al een aantal jaren een stijgende lijn zien. Steeds meer mensen krijgen hiervoor een indicatie, hetgeen niet los gezien kan worden van de maatschappelijke tendens dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig (moeten) blijven wonen, ook al is er sprake van een (lichte) vorm van dementie.

De vergoeding van Zorg & Zekerheid voor de alarmeringsdiensten is in 2017 wederom gedaald. Hiertoe is besloten omdat de concurrentie op deze markt toeneemt. Lastig hierbij is dat de geleverde producten niet altijd direct vergelijkbaar zijn met de concurrentie, omdat Radius extra diensten levert in de vorm van ondersteuning bij de keuze en plaatsing van de apparatuur en bijvoorbeeld ook helpt indien er een storing optreedt.

11. Personeelskosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Salarissen	1.561.909	1.469.925
Sociale lasten	370.039	366.467
Ontvangen ziekengeld UWV	-16.969	-855
Overige personeelskosten	30.744	46.500
Reiskosten personeel	7.020	6.043
Kosten deskundigheidsbevordering	5.785	8.439
Kosten werving personeel	2.485	3.302
	<u>1.961.014</u>	<u>1.899.820</u>

De personeelskosten zijn in 2017 met ruim € 61.000 gestegen ten opzichte van 2016. Dit heeft een drietal oorzaken:

- er is sprake van een stijging van het aantal ingezette fte's gedurende het jaar (van 32 in 2016 naar 33 in 2017), onder andere in verband met het project Welzijn op recept;
- in de nieuwe cao (looptijd van 1 april 2017 tot 1 juli 2019) is onder meer een loonstijging voorzien van 1,65% per 1 juli 2017;
- in 2017 heeft Radius een aanzienlijke transitievergoeding betaald bij de uitdiensttreding van een langdurig zieke medewerker.

Het ontvangen ziekengeld betreft de uitkeringen van het UWV in verband met een tweetal zwangerschappen.

De overige personeelskosten zijn in 2017 bijna € 16.000 lager dan in 2016. Dit heeft vooral te maken met de daling van het aantal openstaande verlofuren. De reservering hiervoor is met bijna € 15.000 gedaald, terwijl er in 2016 nog sprake was van een stijging van bijna € 7.000 (zie ook bij punt 7 nog te betalen vakantiedagen). Onder deze post vallen tevens de kosten voor het inhuren van WSW-krachten, de kosten voor de externe partij die de salarissen verzorgt en de kosten voor arbo-dienstverlening. Sinds 2017 worden ook de bijkomende kosten voor het personeel hier verantwoord. Het gaat hier om kosten voor jubilea, afscheid, een bloemetje of kaartje bij ziekte en het jaarlijkse personeelsuitje en kerstborrel, inclusief het eindejaarscadeautje. Deze werden voorheen verantwoord onder de post Specifieke kosten.

12. Huisvestingskosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Huren	226.563	233.664
Afschrijvingskosten	38.341	31.428
Verlichting, verwarming, water	39.139	38.470
Overige huisvestingskosten	18.325	12.964
Onderhoud en schoonmaakkosten	35.242	40.530
Kosten (extern) huishoudelijk personeel	4.535	14.664
	<u>362.145</u>	<u>371.721</u>

De totale huisvestingskosten zijn in 2017 bijna € 10.000 lager vergeleken met 2016. Dit komt met name door lagere kosten voor huur, schoonmaakkosten en extern huishoudelijk personeel. Hiertegenover staat een stijging van de afschrijvingskosten en de overige huisvestingskosten.

De huurkosten dalen ruim € 7.000. Dit wordt verklaard doordat met ingang van medio november 2017 het huurcontract voor de locatie Rondedans is opgezegd en doordat er minder kosten zijn gemaakt voor de huur van externe locaties voor de beweegactiviteiten.

Met betrekking tot de onderhoudskosten is er in 2016 een eenmalige bijdrage gedaan aan Haeswijk in verband met de verhuizing van de huismeester, zodat het Computercafé naar Haeswijk kon verhuizen. Dit verklaart de daling van de kosten in 2017.

Tot 2017 deed Radius het onderhoud van de tuin op de locatie Zijloever en werden ook de gezamenlijke ruimtes van de bewoners door Radius schoongemaakt. Dit contract is door de woningbouwvereniging opgezegd. Hierdoor kwamen er uren vrij van eigen personeel. Deze uren zijn ingezet op diverse andere locaties, waardoor er veel minder inhuur van een extern schoonmaakbedrijf nodig was.

De afschrijvingskosten zijn € 7.000 hoger dan in 2016. Dit kan worden verklaard door de renovatie van de bovenverdieping van de locatie Zijloever in het najaar van 2016. Daarnaast is in 2017 de locatie aan het Professorenpad opgeknapt en zijn er veiligheidsmaatregelen getroffen voor het pand aan de Hooglandse Kerkgracht (brandtrappen).

13. Bureaukosten en algemene organisatiekosten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Drukwerk/briefpapier/etc.	30.423	24.006
Porti en telefoonkosten	74.898	57.373
(Afschrijvings)kosten automatisering	66.852	79.350
Accountantskosten	23.595	20.570
Overige organisatiekosten	41.169	48.462
	<u>236.937</u>	<u>229.762</u>

De porti en telefoonkosten zijn ten opzichte van 2016 gestegen met ruim € 17.500. Dit komt voornamelijk door de afschrijvingskosten voor de telefooncentrale die begin 2017 in gebruik is genomen en de kosten voor mobiele telefonie.

De kosten voor automatisering zijn met € 12.500 gedaald ten opzichte van 2016. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de investeringen die in 2014 zijn gedaan voor wifi, internet, nieuwe servers en Windows upgrade (samen ruim € 62.000) inmiddels zijn afgeschreven.

14. Kosten vrijwilligers

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Verzekeringen	1.281	1.868
Reiskosten vrijwilligers	2.354	4.121
Fietsengeld/openbaar vervoer	6.351	6.567
Telefoonkosten vrijwilligers	477	563
Drukwerk vrijwilligers	-	35
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	284	11.970
Diverse kosten (attenties etc.)	20.833	19.195
	<u>31.581</u>	<u>44.319</u>

Jaarlijks wordt voor vrijwilligers een bedrag van ongeveer € 30 per persoon beschikbaar gesteld voor attenties. Over het algemeen worden deze kosten in de maand december gemaakt. Het aantal vrijwilligers in 2017 is ten opzichte van 2016 licht gestegen (van 694 in 2016 naar 708 in 2017).

Vrijwilligers hebben recht op een fietsengeldvergoeding of, als niet van de fiets gebruik gemaakt kan worden, op een vergoeding voor gebruik van het openbaar vervoer. De fietsengeldvergoeding bedraagt € 3,50 per maand. Ongeveer een kwart van de vrijwilligers maakt gebruik van deze mogelijkheid.

Als vrijwilligers niet van de fiets of het openbaarvervoer gebruik kunnen maken, is het mogelijk een kilometervergoeding voor de auto te verstrekken. In principe mogen alleen kilometers gedeclareerd worden vanaf de stadsgrens.

In 2017 hebben er geen grootschalige trainingen voor de vrijwilligers plaatsgevonden. In het voorjaar van 2016 heeft er een zogeheten Broemdag plaatsgevonden voor de vrijwillige chauffeurs van Radius. Tijdens deze dag werd veel aandacht besteed aan diverse veiligheidsaspecten rondom vervoer en zijn er rijvaardigheidstrainingen gegeven. Deze dag is onder andere gefinancierd door een donatie uit het Rabobank Leiden-Katwijk Wensenfonds.

Uitgaande van een gemiddelde inzet van (minimaal) 2 uur per week per vrijwilliger en 708 vrijwilligers vertegenwoordigen de vrijwilligers samen ruim 39 fte's. Radius had in 2017 gemiddeld 33 fte's in dienst. Dit geeft aan hoe belangrijk de vrijwilligers zijn voor het realiseren van de resultaten van Radius.

15. Specifieke kosten en specifieke kosten investeringen

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voorlichtingsmateriaal	16.122	16.821
Kosten alarmering	58.738	52.256
Koelwagens en bussen	44.697	53.730
Niet-subsidiabele kosten	2.852	12.016
Afschrijvingskosten spec. investeringen	75.901	55.392
Specifieke kosten dagopvang	55.096	74.240
Kosten maaltijden en consumpties vrijwilligers	3.693	8.764
Verzekeringskosten (IVO)	35.293	39.726
Overige kosten	28.051	24.907
	<u>320.443</u>	<u>337.851</u>

De kosten voor alarmering zijn hoger omdat vanaf 2017 Voorschoten weer in aangesloten op de alarmcentrale van Radius.

De kosten voor koelwagens en bussen zijn in 2017 gedaald. Dit komt hoofdzakelijk door minder kosten voor reparatie en onderhoud. Deze waren in 2016 relatief hoog door een aantal onvermijdelijke reparaties aan de oudere bussen.

De afschrijvingskosten zijn gestegen ten opzichte van 2016 doordat er in 2016 een nieuwe bus is aangeschaft en in 2017 is de Dorpsbus voor Oegstgeest vervangen. Omdat Radius voor de aanschaf van deze bus een donatie heeft ontvangen van de Stichting Vrienden Welzijn Ouderen Oegstgeest is deze bus ook in één jaar afgeschreven.

Vanaf 2015 heeft Radius het hoofdaannemerschap voor de dagopvang overgenomen van ActiVite. De kosten betreffen de inzet van personeel van ActiVite. Voor 2017 zijn er nieuwe afspraken gemaakt met betrekking tot de inzet van personeel en onderlinge vervanging bij verlof en ziekte.

In 2017 is het debiteurenbestand opgeschoond. Dit heeft geleid tot extra kosten voor oninbare rekeningen. Deze zijn bijna € 4.000 hoger dan in 2016 en worden geboekt onder de overige

kosten. Een deel hiervan (€ 1.600) betreft het opschonen van de thuisadministratie over de jaren 2015 en 2016, waarbij een aantal debiteuren al zijn overleden of niet meer zijn te achterhalen. Daarnaast is er een bedrag van € 900 opgenomen voor één specifieke (dubieuze) debiteur.

16. Honoraria beweegactiviteiten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Docenten beweegactiviteiten	66.679	67.990
Overige honoraria	525	866
Reiskosten beweegdocenten	<u>557</u>	<u>318</u>
	<u>67.760</u>	<u>69.174</u>

In 2017 hebben de beweegdocenten in totaal 2.215 uur lesgegeven. Daarvan komt 310 uur voor rekening van Oegstgeest en 618 uur voor rekening van Leiden. De vergoeding aan de docenten is in september verhoogd van € 28,60 naar € 29,15 per uur.

Het aantal deelnemers in Leiden bedroeg in 2016 755 en is in 2017 gedaald tot 618. In Oegstgeest is het aantal deelnemers gedaald van 95 in 2016 naar 88 in 2017.

De beweegdocenten kunnen, net als de vrijwilligers, een fietsvergoeding van € 3,50 per maand declareren. Docenten die met de auto (moeten) komen, mogen – onder bepaalde voorwaarden – de helft van hun parkeerkosten declareren.

17. Consumpties en maaltijden

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Kosten consumpties	17.595	24.814
Kosten maaltijden	<u>215.798</u>	<u>254.427</u>
	<u>233.393</u>	<u>279.241</u>

Het aantal maaltijden dat door de Maaltijd aan Huisdienst bij cliënten wordt rondgebracht laat al een aantal jaar een dalende trend zien. Deelnemers maken pas later gebruik van deze dienst en daarmee dus ook voor een kortere periode. Dit betekent een groot aantal mutaties, hetgeen veel administratieve lasten met zich meebrengt. De daling lijkt in 2017 toch iets af te vlakken. In 2017 gaat het om ruim 43.700 maaltijden (hoofdgerechten). In 2016 was dit aantal nog ruim 45.500, in 2015 51.750 en in 2014 56.760.

Hier tegenover staat een beperkte stijging van de inkooprijzen van de maaltijden. Eind 2016 is Radius lid geworden van Intrakoop, een inkoopcoöperatie gericht op de zorgsector. Hierdoor heeft Radius vanaf 2017 mee kunnen doen in de afgesloten raamovereenkomst met de leverancier van de maaltijden voor de Maaltijd aan Huisdienst, waarin onder meer extra korting op de inkooprijzen wordt bedongen.

18. Financiële baten en lasten

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Financiële baten	6.306	8.893
Financiële lasten	-	-
	<u>6.306</u>	<u>8.893</u>

Een groot deel van de financiële baten wordt gerealiseerd doordat investeringen gefinancierd zijn met de liquide middelen waarover Radius beschikt. Voor de investeringen die nog niet (volledig) zijn afgeschreven wordt de gemiddelde boekwaarde bepaald. De rente over deze boekwaarde wordt opgevoerd als kosten investeringen en als financiële baten. Hiervoor wordt gerekend met een rentepercentage van 4%.

Ondanks dat het gros van de liquide middelen van Radius op depositorekeningen staat, is de ontvangen rente op de saldi in 2017, net als in voorgaande jaren, zeer laag door de lage rentestand.

2.8 Overige toelichtingen

2.8.1 Wet normering topinkomens

De WNT stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 2013 in werking getreden.

De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en op topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn (maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht), indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi-)publieke instelling. Rekening houdend met de omzet en de zwaarte van de functie mag een dergelijke functionaris in het jaar 2017 niet meer verdienen dan € 181.000.

Het bezoldigingsmaximum voor leden en voorzitters van interne toezichthoudende organen bedraagt sinds 2015 10% respectievelijk 15% van het voor de betreffende rechtspersoon of instelling geldende bezoldigingsmaximum. Tot 2014 was de norm 5% respectievelijk 7,5%.

In 2017 waren er binnen Radius geen andere bezoldigingen dan die van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht, die in het kader van de WNT verantwoord hoeven te worden. Er zijn geen bezoldigingen toegekend en uitbetaald die de maximumnormen van de WNT overschrijden.

Raad van Bestuur

Naam: F.A. van Rooij
Functie: Directeur/bestuurder
Periode: 01-01-2017 t/m 31-12-2017
Uren per week: 36 (100%)

Bruto-inkomen: € 87.931 (salaris inclusief individueel keuzebudget en andere vaste toeslagen)
Bruto-onkostenvergoedingen: € 319
Pensioenvoorziening: € 9.385
Totale bezoldiging 2017: € 97.635

In 2012 stelde de Leidse gemeenteraad de zogeheten Lenferink-norm in. Deze norm houdt in dat gesubsidieerde organisaties gekort worden in hun subsidie, indien zij medewerkers in dienst hebben die meer verdienen dan de burgemeester van Leiden. Deze norm betreft een bedrag van € 110.000 per jaar, exclusief pensioenpremies, toelagen, vergoedingen en overhead.

VOOR WAARMERKINGS-
DOELEINDEN

 Verstegen accountants
en adviseurs B.V.
Behorend bij verklaring

afgegeven d.d.

19 APR. 2018

Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht ontvingen in 2017 een vergoeding voor hun werkzaamheden. De voorzitter en de portefeuillehouder financiën ontvangen € 300 vacatiegeld per vergadering. Voor de overige leden bedraagt de vergoeding € 250 per vergadering. In principe wordt uitgegaan van maximaal zes vergaderingen per jaar. Alle leden verrichten in het kader van hun functie naast deze vergaderingen extra werkzaamheden, nemen deel aan bijzondere overleggen en adviseren de organisatie vanuit hun specifieke portefeuille. Het normbedrag vacatiegeld bedraagt voor de voorzitter € 27.150 en voor de andere leden € 18.100 per jaar.

Uitbetaald vacatiegeld 2017:

Mevrouw I.J. Gehner-Ellenberger, voorzitter	€ 2.100
Mevrouw W.A.M Zoetemelk-van der Hulst	€ 1.500
De heer C. Oudendijk	€ 2.100
De heer G. Gort	€ 1.000 (afgetreden per 14-09-2017)
De heer H.M. van Dijk	€ 500
Mevrouw A.S.J. Koks	€ 1.750
Mevrouw D.H.C.M. Stolker	€ 1.750

2.8.2 Ondertekening van de jaarrekening

De jaarrekening is op 19 april 2018 vastgesteld door de Raad van Bestuur en op 25 april 2018 goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Was getekend,

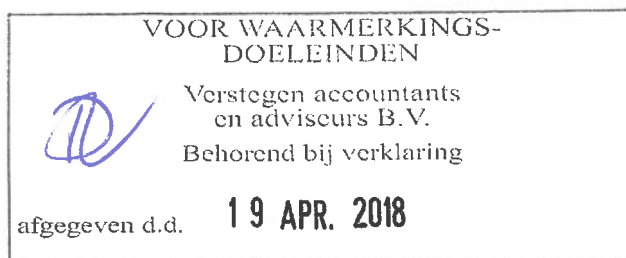
Was getekend,

Directeur/bestuurder

Raad van Toezicht

F.A. van Rooij

I.J. Gehner-Ellenberger
W.A.M Zoetemelk-van der Hulst
C. Oudendijk
H.M. van Dijk
A.S.J. Koks
D.H.C.M. Stolker

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Resultaatbestemming

De jaarrekening 2017 is goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht gehouden op 25 april 2018. De Raad van Toezicht heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

3.2 Voorstel resultaatbestemming 2017

Het voorstel resultaatbestemming 2017 is als volgt:

	<u>2017</u>
	€
Bestemmingsreserve	
Alarmeringsapparaten	-2.247
Aanschaf bussen/auto's/wasmachines	12.745
Ziektevervangning	-
Reorganisatie Radius Leiden	-
Dagopvang	-26.010
Dekking afschrijving investeringen	-35.093
Domoticaprojecten	-
Bestemmingsfonds verplichtingen derden	
Adviesraad WMO	2.901
	<u>-47.704</u>

Na mutaties op de bestemmingsreserves resteert voor beide gemeentes gezamenlijk een negatief exploitatieverschil van € 49.524. Vooruitlopend op de vaststelling van de subsidie en onder voorbehoud van de goedkeuring van de gemeentes Leiden en Oegstgeest, is een bedrag van € 46.323 onttrokken aan de Algemene reserve gemeente Leiden en een bedrag van € 3.202 onttrokken aan de Algemene reserve gemeente Oegstgeest.

Met de gemeente Leiden is overeengekomen dat het Radius is toegestaan om van de niet bestede gemeentelijke subsidie een bedrijfsreserve te vormen. Indien deze reserve hoger is dan 10% van de omzet, zal het meerdere betrokken worden bij de prijsonderhandelingen rond toekomstige uitvoeringsovereenkomsten.

In de UVOK die is afgesloten met de gemeente Oegstgeest is vermeld dat de reserve maximaal 25% van het subsidiebedrag mag zijn.

Op 31 december 2017 bedroeg de totale algemene reserve ongeveer € 169.000.

3.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan of zijn er omstandigheden zodanig gewijzigd dat zij van wezenlijke invloed zijn op de waardering van de passiva en de activa en op de toekomstige ontwikkelingen van het vermogen en het saldo van de baten en de lasten, anders dan al tot uitdrukking gebracht in deze jaarrekening.

3.4 Controleverklaring van de onafhankelijk accountant (Charlotte)

De controleverklaring van de onafhankelijk accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

Aan de raad van toezicht en het bestuur van
de stichting Radius te Leiden

INFO@VERSTEGENACCOUNTANTS.NL
WWW.VERSTEGENACCOUNTANTS.NL

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Stichting Radius te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Radius per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Radius zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag;
- de overige gegevens;
- bijlage 1 tot en met 5.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven.

C. Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Tevens hebben wij vastgesteld of de in de jaarrekening opgenomen subsidie UVOK 2017 is besteed in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening 2012, waarmee wij de rechtmatigheid van de besteding van deze subsidie hebben vastgesteld.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven, de Algemene Subsidieverordening 2012 van de gemeente Leiden en de WNT.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd.

Dordrecht, 19 april 2018

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
D. Vermaas RA

BIJLAGEN

Bijlage 1: Staat van baten en lasten Radius Leiden

	2017	Begroting 2017	2016
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
Subsidies	1.529.969	1.524.370	1.493.280
Bijdragen cliënten	583.173	621.232	620.031
Overige bijdragen	657.681	690.742	703.084
TOTALE BATEN	<u>2.770.824</u>	<u>2.836.345</u>	<u>2.816.395</u>
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	1.774.342	1.875.790	1.695.303
Huisvestingskosten	300.649	316.844	304.308
Bureaunkosten	148.599	159.674	123.805
Algemene organisatiekosten	56.502	82.357	59.347
Kosten vrijwilligers	26.730	33.150	39.211
Specifieke kosten	217.424	264.927	256.355
Specifieke kosten investeringen	53.251	52.888	55.392
Honoraria beweegactiviteiten	58.462	61.633	60.157
Consumpties en maaltijden	229.587	264.605	276.411
TOTALE LASTEN	<u>2.865.544</u>	<u>3.111.866</u>	<u>2.870.289</u>
Bedrijfsresultaat	-94.720	-275.521	-53.894
Financiële baten en lasten	6.306	7.500	8.893
Resultaat uit bedrijfsvoering	<u>-88.414</u>	<u>-268.021</u>	<u>-45.002</u>
Mutaties reserves	42.091	100.563	44.435
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES	<u>-46.323</u>	<u>-167.459</u>	<u>-567</u>

Bijlage 2: Subsidie gemeente Leiden 2017

	<u>Datum toekenning</u>	<u>Registratie- nummer</u>	<u>Bedrag €</u>
Uitvoeringsovereenkomst 2017	20-12-2016	4661006	1.025.052
Uitvoeringsovereenkomst 2017 inzet SWT's	20-12-2016	4661005	368.520
Adviesraad WMO	12-12-2016	466590	60.827
Wijkteam Buur(t) genoten	29-5-2017	4661220	4.790
	Reeds terugbetaald		-950
	Te besteden in 2018		-1.273
BUUV	12-9-2017	4661784	6.777
	Te besteden in 2018		-2.714
Welzijn op Recept	6-11-2016	466989	114.498
	Besteed in 2016		-855
	Te besteden in 2018		-44.703
Coördinator Odensehuis	5-12-2017	4661729	58.500
	Te besteden in 2018		-58.500
			1.529.969

Vanaf 2015 wordt steeds meer de nadruk gelegd op een resultaatgerichte verantwoording in plaats van een productgerichte. Het tellen van aantallen en producten heeft plaats gemaakt voor innovatie en integratie alsmede een verantwoording middels casuïstiekbeschrijvingen en het analyseren en monitoren van resultaten.

Vanaf januari 2015 participeren de cliënt-/ouderadviseurs in de sociale wijkteams in de gemeente Leiden. In deze wijkteams zitten ook medewerkers van andere maatschappelijke organisaties. In 2017 is er een aparte beschikking ontvangen met betrekking tot de inzet in de sociale wijkteams. Voor 2018 heeft de Coöperatie Sociale Wijkteams Leiden de beschikking ontvangen en zullen de kernorganisaties vanuit de coöperatie bevoorschot worden.

De rol van de wijkmedewerkers staat in het teken van faciliteren en begeleiden van vrijwilligers. Deze zijn zelf goed in staat de activiteiten te coördineren, waardoor een zeer divers aanbod ontstaat. De wijkmedewerkers zijn meer en meer betrokken bij de ontwikkelingen in de wijk en zijn minder gebonden aan de eigen locatie. Per activiteit kan gezien worden waar en hoe deze het beste georganiseerd kan worden. Hierin wordt ook nadrukkelijk de samenwerking gezocht met andere organisaties, zoals Libertas Leiden.

Op diverse vlakken heeft Radius te maken met afnemende deelnemersaantallen. Dit speelt bij de dagopvang, maar ook bij diverse (grotendeels kostendekkende) brengdiensten, zoals personenalarmering en de Maaltijd aan Huisdienst. De afgelopen jaren zijn de baten voor deze producten behoorlijk gedaald. Nu zien we dat deze afname afvlakt en bij bepaalde diensten zelfs een licht stijgende trend laat zien. De omloopsnelheid blijft onveranderlijk hoog, waardoor deze diensten erg administratie-intensief zijn.

Bijlage 3: Staat van baten en lasten Radius Oegstgeest

	<u>2017</u>	<u>Begroting</u> <u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
Subsidies	237.313	234.813	258.916
Bijdragen cliënten	47.333	49.000	48.022
Overige bijdragen	54.268	28.635	33.656
TOTALE BATEN	<u>338.914</u>	<u>312.448</u>	<u>340.594</u>
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	186.672	207.373	204.518
Huisvestingskosten	61.496	62.976	67.413
Bureaunkosten	23.574	28.178	36.924
Algemene organisatiekosten	8.262	14.534	9.686
Kosten vrijwilligers	4.851	5.850	5.108
Specifieke kosten	27.119	18.450	26.104
Specifieke kosten investeringen	22.650	-	-
Honoraria beweegactiviteiten	9.299	10.667	9.018
Consumpties en maaltijden	3.806	4.181	2.829
TOTALE LASTEN	<u>347.729</u>	<u>352.208</u>	<u>361.600</u>
Bedrijfsresultaat	-8.815	-39.760	-21.006
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit bedrijfsvoering	<u>-8.815</u>	<u>-39.760</u>	<u>-21.006</u>
Mutaties reserves	5.613	8.113	2.363
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES	<u>-3.202</u>	<u>-31.647</u>	<u>-18.643</u>

Bijlage 4: Subsidie gemeente Oegstgeest 2017

	<u>Datum toekenning</u>	<u>Registratie- nummer</u>	<u>Bedrag</u> €
Uitvoeringsovereenkomst 2017	5-1-2017	Z-16-15725/11694	234.813
Wijze Schatten	29-8-2016	Z-15-08760/6255	3.000
Besteed in 2016			-500
			<hr/> <hr/> 237.313

De gemeente Oegstgeest heeft in 2016 het beleidsplan “Met elkaar, voor elkaar” vastgesteld. Hierin staan de zes thema’s/doelstellingen in het sociaal domein beschreven. Hiermee is er geen sprake meer van een specifiek ouderenbeleid. De activiteiten van Radius concentreren zich met name op de doelen binnen het thema “Iedereen doet mee”. De gemeente heeft voorts aangegeven dat zij de deelname in het sociaal team Oegstgeest en de welzijnsbezoeken als hoogste prioriteit ziet. De welzijnsbezoeken zijn een belangrijk instrument in het kader van preventie.

De diensten en producten die in Oegstgeest worden aangeboden zijn opgedeeld in drie categorieën:

- Vrijwilligers/actieve burgers (waaronder Piëzo, BUUV, Meldpunt vrijwillige inzet);
- Inwoners/ouderen/kwetsbare burgers (onder andere inzet in het sociaal team en de welzijnsbezoeken, maar ook het aanbieden van laagdrempelige activiteiten, het organiseren van beweegmogelijkheden, het bieden van vervoer (Dorpsbus) en het Computer café);
- Mantelzorg (deze activiteiten worden in samenwerking met Eva gedaan).

In de UVOK staat ook aangegeven aan welke maatschappelijke doelen, zoals verwoord in de nota “Met elkaar, voor elkaar”, een activiteit een bijdrage levert en welke subsidie hieraan toegekend is.

De gemeente Oegstgeest heeft ook aangegeven de traditionele manier van registeren en verantwoordelijk te willen laten en meer focus te leggen op het analyseren en monitoren van resultaten. Hier is in 2015 al een start mee gemaakt en dit heeft in 2016 en 2017 een vervolg gekregen, onder andere in de voortgangsrapportages. Hierin wordt ook aandacht geschonken aan de kwalitatieve meerwaarde voor de deelnemers van activiteiten.

Bijlage 5: Begroting 2018

	<u>Totaal</u> €	<u>Leiden</u> €	<u>Oegstgeest</u> €
<u>BATEN</u>			
Gemeente Leiden - UVOK	1.041.452	1.041.452	-
Gemeente Leiden - Projectmatig	167.462	167.462	-
Gemeente Oegstgeest - UVOK	231.813	-	231.813
Gemeente Oegstgeest - Projectmatig	-	-	-
Totaal subsidies	1.440.727	1.208.914	231.813
Bijdragen cliënten	614.525	570.525	44.000
Overige bijdragen	1.073.683	1.035.048	38.635
TOTALE BATEN	<u>3.128.935</u>	<u>2.814.487</u>	<u>314.448</u>
<u>LASTEN</u>			
Personeelskosten	2.010.982	1.826.557	184.425
Huisvestingskosten	367.570	302.620	64.950
Bureaunkosten	188.613	167.467	21.146
Algemene organisatiekosten	78.025	69.015	9.011
Kosten vrijwilligers	40.850	35.000	5.850
Specifieke kosten	290.190	262.590	27.600
Specifieke kosten investeringen	38.467	38.467	-
Honoraria beweegactiviteiten	68.510	60.075	8.435
Consumpties en maaltijden	233.541	228.541	5.000
TOTALE LASTEN	<u>3.316.747</u>	<u>2.990.331</u>	<u>326.416</u>
Bedrijfsresultaat	-187.812	-175.845	-11.968
Financiële baten en lasten	5.000	5.000	-
Resultaat uit bedrijfsvoering	<u>-182.812</u>	<u>-170.845</u>	<u>-11.968</u>
Mutaties reserves	29.554	21.441	8.113
RESULTAAT NA MUTATIES RESERVES	<u>-153.258</u>	<u>-149.403</u>	<u>-3.855</u>